

Κύπρος Μονοπάτια της Φύσης

Κύπρος
στην καρδιά μας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περπατήστε την Κύπρο

Συντροφιά με χρώματα και αρώματα	6
Βαθμός Δυσκολίας Μονοπατιών	9
Περπατώντας με Ασφάλεια	10
Συνοπτικός Χάρτης Αναφοράς Μονοπατιών	14

Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης

Άδωνις	17
Αφροδίτη	18
Σμιγιές	19
Κάτω Αμιάντος - Λούματα των Αετών	21
Φράκτης του Ξυλιάτου	23
Κιόνια - Προφήτης Ηλίας	25
Κόννοι - Άγιοι Ανάργυροι	29
Κυπαρισσιά - Υδατοφράκτης Γερμασόγειας	31
Παναγιά του Αρακά - Σταυρός του Αγιασμάτι	33
Αγία Ειρήνη - Λημέρια	37
Δόξα σοι ο Θεός - Πυροφυλάκιο Μαδαρής	39
Τεισιά της Μαδαρής	41
Άρτεμις	43
Αταλάντη	45
Κανούρες - Άγιος Νικόλαος Στέγης (Κακοπετριά)	47
Καληδόνια	49
Περσεφόνη	50
Ψηλόδεντρο - Πουζιάρης	51
Πρόδρομος - Ζουμί	55
Φράγμα Προδρόμου - Σταουρούλια	57

Χρήσιμες Πληροφορίες

Γενικές Πληροφορίες	58
Γραφεία ΚΟΤ	59

Για τους σκοπούς της παρούσας έκδοσης, έχει γίνει κάθε προσπάθεια ώστε να συμπεριληφθούν ορθές και έγκυρες πληροφορίες κατά την ώρα της εκτύπωσης. Οι φωτογραφίες που παρουσιάζονται στο έντυπο δεν αντιπροσώπευαν κατ' ανάγκη με τις πληροφορίες που δίνονται στα κείμενα δίπλα από τα οποία τοποθετήθηκαν.

Παραγωγή: Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού

Κείμενα: Τμήμα Δασών - Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

Σχεδιασμός: Κοινοπραξία karamella - Macann Erricson / Pencil Communications

Εκτύπωση: Τυπογραφεία Stvori Ltd

Φωτογραφίες: Αρχείο Τμήματος Δασών, Αρχείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, Μέλιος Αγαθαγγέλου, Ναθαναήλ Ανδρέου, Άγης Αγγελόπου, Alfonso Lorenzetto, Arthur Wiewering, Camila Morandi, Filippo Silvestris, Giuseppe Simone Bertolucci, Markus Bassler, Franco Cappellari, Stefano Gerardi.

ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΜΕ ΧΡΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΑ

Η παράδοση λέει, για να γνωρίσεις πραγματικά ένα τόπο θα πρέπει να τον περπατήσεις. Η Κύπρος μας, που βρίσκεται στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων, συγκεντρώνει 10.000 χρόνια ιστορίας και πολιτισμού και διαθέτει τέτοια ποικιλομορφία τοπίου που δεν αναμένει κανείς να συναντήσει σε ένα τόσο μικρό τόπο, οσας καλεί λοιπόν να τη γνωρίσετε!

Στόχος της έκδοσης είναι να ενθαρρύνει τους επισκέπτες να γνωρίσουν τις φυσικές ομορφιές της Κύπρου και ιδιαίτερα την πανίδα, τη χλωρίδα και τη μεταλλευτική κληρονομιά του νησιού περπατώντας τα μονοπάτια της φύσης που έχουν δημιουργηθεί για να αναδείξουν τις μοναδικές ομορφιές της Κύπρου που τόσο αγαπήθηκε ως τουριστικός προορισμός. Τα μονοπάτια που προσφέρονται για περπάτημα είναι πολύ περισσότερα από αυτά που επιλέγηκαν να περιληφθούν στην έκδοση αυτή. Σύντομη περιγραφή των μονοπατιών που προσφέρονται δίνεται στην Ιστοσελίδα του Τμήματος Δασών και του ΚΟΤ.

Η έκδοση περιλαμβάνει:

- 20 μονοπάτια σε διάφορες περιοχές ώστε να βοηθηθεί ο επισκέπτης να επιλέξει την κατάλληλη πορεία ανάλογα με τις προτιμήσεις

του κώδικα συμπεριφοράς και συμβουλές για ένα ευχάριστο και άνετο περπάτημα.

- χάρτες των διαδρομών που αναφέρονται στο φυλλάδιο.
- κατάλογο με ιστοσελίδες και τηλέφωνα από τα οποία ο περπατητής μπορεί να εξασφαλίσει χρήσιμες πληροφορίες.

Η γένεση του νησιού είναι το αποτέλεσμα μιας σειράς μοναδικών και πολύπλοκων γεωλογικών διεργασιών, που κατέστησε την Κύπρο γεωλογικό πρότυπο για τους επιστήμονες και βοήθησε στην κατανόηση της εξέλιξης των ωκεανών και του πλανήτη Γη γενικότερα. Η δασώδης κορυφή του Τροόδους είναι το βαθύτερο στρώμα ενός κομματιού ωκεάνιου φλοιού και του ανώτερου μανδύα της γης, είναι δηλαδή ένα οφιολιθικό σύμπλεγμα που σχηματίστηκε πριν 90 εκατομμύρια χρόνια 8000 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας.

Το Κυπριακό τοπίο με έντονο μεσογειακό χαρακτήρα διαθέτει μια ποικιλομορφία μοναδική για το μέγεθος του νησιού που εκπλήττει ευχάριστα τον επισκέπτη. Πολλές δασικές περιοχές έχουν κηρυχθεί σε Εθνικά

Δασικά Πάρκα και περιοχές προστασίας της χλωρίδας και Πανίδας. Τα κρατικά δάση αποτελούν πέραν του 70% της συνολικής έκτασης των περιοχών του δικτύου ΦΥΣΗ 2000 της χώρας μας.

Τα δάση της Κύπρου είναι κυρίως φυσικά δάση με μια θαυμαστή βιοποικιλότητα και υψηλή οικολογική αξία.

- Το κύριο δασικό δέντρο είναι η τραχεία πεύκη (*Pinus brutia*) από την παραλία μέχρι τα 1200 - 1400m ενώ στα υψηλότερα υψόμετρα του Τροόδου κυριαρχεί η μαύρη πεύκη ή μαντόπευκος (*Pinus nigra ssp. pallasiana*).
- Στα μεγάλα ποτάμια, κυρίαρχα είδη είναι ο πλάτανος (*Platanus orientalis*) και ο σκλέδρος (*Alnus orientalis*).
- Σε μικρές εκτάσεις υπάρχουν και άλλα είδη, όπως το κυπριακό κέδρο (*Cedrus brevifolia*) και το κυπαρίσσι (*Cupressus sempervirens*).
- Από τους θάμνους, στα μεσαία και πιο ψηλά υψόμετρα, κοινό είδος είναι η ενδημική λατζιά (*Quercus alnifolia*) που σχηματίζει αμιγή δάση («λατζιέα») ή βρίσκεται μαζί με το πεύκο.
- Στα χαμηλά υψόμετρα επικρατούν τα δάση μακκί με κυρίαρχα είδη, εκτός της τραχείας πεύκης, τον αόρατο (*Juniperus phoenicea*), την αγριελιά (*Olea europaea*), τη χαρουπιά (*Ceratonia siliqua*) και τη σχοινιά (*Pistacia lentiscus*).

Μέχρι σήμερα στην Κύπρο έχουν καταγραφεί 1908 διαφορετικά είδη, υποείδη, ποικιλίες, μορφές και υβρίδια φυτών. Ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει όλα τα ιθαγενή και επιγενή φυτά (ξενικά φυτά που αυτοφύονται), χωρίς να λαμβάνει υπόψη καλλιεργούμενα φυτά. Τα ενδημικά φυτά της Κύπρου, δηλαδή αυτά που απαντούν αποκλειστικά στην Κύπρο, ανέρχονται στα 142 και αποτελούν το σημαντικότερο μέρος της χλωρίδας του νησιού.

Περπατώντας τα μονοπάτια έχετε την ευκαιρία να συναντήσετε μερικά από τα πολύ σπάνια ενδημικά που απειλούνται με εξαφάνιση όπως:

- η σκίλλα (*Scilla morrisii*).
- η χιονοδόξα του Τροόδου (*Chionodoxa lochiaie*).
- ο αστράγαλος των Λευκάρων (*Astragalus*

macrocarpus ssp. Lefkarensis).

- το μελισσάκι του kotschy (Ophrys kotschy).
- η κυπριακή τουλίπα (*Tulipa cyria*) και μερικά άλλα είδη, τα πιο πολλά από τα οποία έχουν περιληφθεί στον κατάλογο των αυστηρά προστατευμένων φυτών της Σύμβασης της Βέρνης.

Η ποικιλία των τοπίων με τα ιδιαίτερα μικροκλιματικά και τοπογραφικά χαρακτηριστικά, την ποικιλία εδαφικών και γεωλογικών υποστρωμάτων και την ποικιλότητα της βλάστησης, δασικής και γεωργικής στην Κύπρο συμβάλλουν στη δημιουργία μιας θαυμαστής ποικιλίας βιοτόπων που ικανοποιούν τις απαιτήσεις πολυάριθμων ειδών του ζωικού κόσμου.

Από τα θηλαστικά ξεχωρίζουν:

- το αγρινό (*Ovis gmelini orhion*), είδος αγριοπροβάτου μοναδικό σε ολόκληρο τον κόσμο και το μεγαλύτερο άγριο θηλαστικό που υπάρχει στην Κύπρο.
- η αλεπού (*Vulpes vulpes*) είναι το μόνο σαρκοφάγο θηλαστικό στην Κύπρο.
- ο σκαντζόχοιρος (*Hemiechinus auritus dorothaeae*) ενδημικό υποείδος, ζώο ντροπαλό και αποκρηπτικό.
- οι νυχτερίδες, ένα αξιόλογο στοιχείο της κυπριακής πανίδας, είναι μία από τις πιο αξιοπερίεργες κατηγορίες θηλαστικών. Περιλαμβάνει 19 διαφορετικά είδη.

Η γεωγραφική θέση της Κύπρου την κάνει ένα από τους πιο σημαντικούς μεταναστευτικούς βιότοπους και διεθνείς οργανισμοί με αντικείμενο την πτηνοπανίδα την τοποθετούν μεταξύ των σπουδαιότερων, περιοχών από άποψη βιολογικής ποικιλότητας για τα πουλιά σ' ολόκληρο τον κόσμο και μοναδική περιοχή στην Ευρώπη με ενδημικά πουλιά.

Εξέχουσα θέση κατέχουν οι πεταλούδες που ανήκουν στην τάξη των λεπιδόπτερων. Υπάρχουν 52 είδη πεταλούδων από τα οποία 9 είναι ενδημικά.

Μερικά από τα περπατήματα έχουν σχεδιαστεί ώστε να δίνουν την ευκαιρία ο επισκέπτης να γνωρίσει τα μοναδικά μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας:

- τις βυζαντινές εκκλησίες του Τροόδους που περιλαμβάνονται στον κατάλογο μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO.
- τα ενετικά γεφύρια που μπορούν να αποτελέσουν έναυσμα για μελέτη των ιστορικών σχέσεων Βενετίας - Κύπρου, περίοδος διάχυσης της αισθητικής της αναγέννησης στο νησί.
- μουσουλμανικά τεμένη που αναδεικνύουν τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα του τόπου μας.

**ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ
ΤΙΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΑΣ
ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ**

ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ

ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ

Για διευκόλυνση των περπατητών στις επιλογές τους, τα μονοπάτια κατατάσσονται σε 3 κατηγορίες, με τα πιο κάτω γενικά χαρακτηριστικά / κριτήρια:

Κατηγορία 1:

Εύκολο μονοπάτι, χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα μορφολογίας εδάφους και ήπιες υψομετρικές διαφοροποιήσεις.

Κατηγορία 2:

Μονοπάτι μετρίου βαθμού δυσκολίας, με κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μορφολογίας εδάφους, όπως απότομες υψομετρικές διαφοροποιήσεις (ανηφόρα ή/και κατηφόρα), πορεία σε στενό ή/και απότομο έδαφος.

Κατηγορία 3:

Ψηλού βαθμού δυσκολίας μονοπάτι λόγω διαδρομής με δύσκολα χαρακτηριστικά μορφολογίας εδάφους, όπως ιδιαίτερα απότομες υψομετρικές διαφοροποιήσεις (ανηφόρα ή/και κατηφόρα). Πορεία σε ιδιαίτερα ανώμαλο ή/και ολισθηρό, ή/και απόκρημνο έδαφος.

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η ευχάριστη και ασφαλής πεζοπορία προϋποθέτει την κατάλληλη προετοιμασία.

- Μελετήστε το χάρτη και την περιγραφή της διαδρομής μαζί με την ομάδα που θα περπατήσετε. Επιλέξτε το σημείο εκκίνησης και τον τελικό προορισμό σας εκ των προτέρων.
- Η εκτίμηση των δυνατοτήτων σας, ο έλεγχος της φυσικής σας κατάστασης και της υγείας σας είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη πριν από κάθε απόφαση για περπάτημα. Είναι προτιμότερο να περπατάτε με ομάδες και όχι μόνοι σας ώστε σε περίπτωση ατυχήματος να έχετε άμεσα βοήθεια.
- Επιλέξτε το ρυθμό περπατήματος που ταιριάζει σε όλα τα μέλη της ομάδας σας. Στην αρχή της πεζοπορίας είναι καλύτερα να περπατάτε αργά μέχρι να διαπιστώσετε με τους φίλους σας τον ρυθμό που σας ταιριάζει.
- Μην εγκαταλείπετε τη σηματοδοτημένη πορεία του μονοπατιού. Ακολουθώντας την σηματοδοτημένη πορεία ελαχιστοποιείτε την περίπτωση να χαθείτε ή να βρεθείτε σε κατάσταση που δεν θα μπορείτε να αντιμετωπίσετε.
- Ο κατάλληλος εξοπλισμός και τα είδη ένδυσης κρίνονται πολύ σημαντικά για ένα άνετο

περπάτημα. Ο καιρός σε περιοχές με υψηλό υψόμετρο αλλάζει μερικές φορές ξαφνικά και είναι σημαντικό να είστε κατάλληλα προετοιμασμένοι.

- Φορέστε κατάλληλα παπούτσια και ρούχα.
- Φροντίστε να έχετε μαζί σας πόσιμο νερό.
- Σε περίπτωση που θα περπατήσετε μετά τη δύση του ήλιου μεριμνήστε να έχετε φακό μαζί σας.
- Σε περίπτωση ατυχήματος διατηρείστε τη ψυχραιμία σας. Προγραμματιστείτε εκ των προτέρων ώστε να έχετε μαζί σας είδη πρώτων βοηθειών. Ζητήστε βοήθεια από άλλους περιπατητές. Αναζητήστε τον πλησιέστερο δασικό ή αστυνομικό σταθμό.
- Τα βουνά και οι χώροι φυσικής ομορφιάς είναι για όλους:
  - Το άναμμα φωτιάς, οποιαδήποτε εποχή του χρόνου απαγορεύεται αυστηρά.
  - Μην καπνίζετε καθώς περπατάτε.
  - Μην αφήνετε σκουπίδια στη φύση.
  - Μην κόβετε λουλούδια ή φυτά. Η διαιώνιση της χλωρίδας είναι χρέος δικό μας. Αρκετά λουλούδια και φυτά απειλούνται με εξαφάνιση.
  - Μην ενοχλείτε τα ζώα ή τα έντομα που συναντάτε.

- Σεβαστείτε την ισορροπία του οικοσυστήματος, αναπόσπαστο στοιχείο του οποίου αποτελείτε και εσείς.
- Φροντίστε να έχετε πάντα μαζί σας σακούλι για τη φύλαξη και μεταφορά των σκουπιδιών σας.
- Οι πεζοπόροι που επιθυμούν να περπατήσουν με τα κατοικίδια ζώα τους επιβάλλεται να τα έχουν δεμένα με λουρί ώστε να μην ενοχλούν ή τρομάζουν άλλους περιπατητές. Επιβάλλεται να έχουν μαζί τους σακουλάκια για να περισυλλέγουν τα περιττώματα των ζώων τους.
- Σε περίπτωση που η διάρκεια του περπατήματος που προγραμματίσατε επιβάλλει τη διανυκτέρευση σας σε τουριστικό κατάλυμα είναι απαραίτητο να κάνετε την έρευνα σας εκ των προτέρων και να προβείτε σε σχετική κράτηση. Η ιστοσελίδα του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού περιλαμβάνει χρήσιμες πληροφορίες.
- Η κατασκήνωση επιτρέπεται μόνο σε οργανωμένους χώρους. Συμβουλευθείτε την ιστοσελίδα του Τμήματος Δασών για τους κατασκηνωτικούς χώρους που μπορείτε να διανυκτερεύσετε.

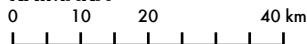

ΧΑΡΤΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ

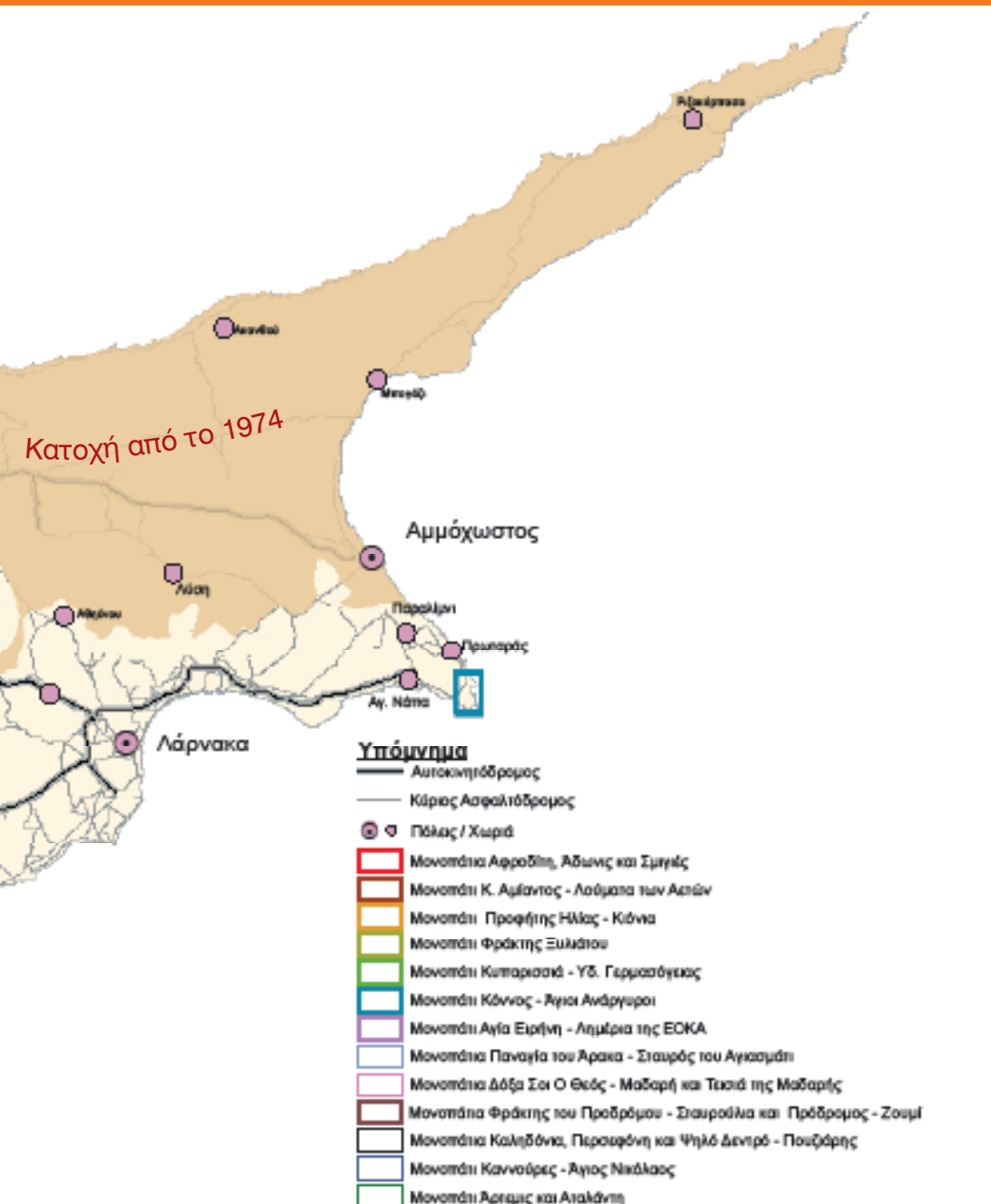
ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ

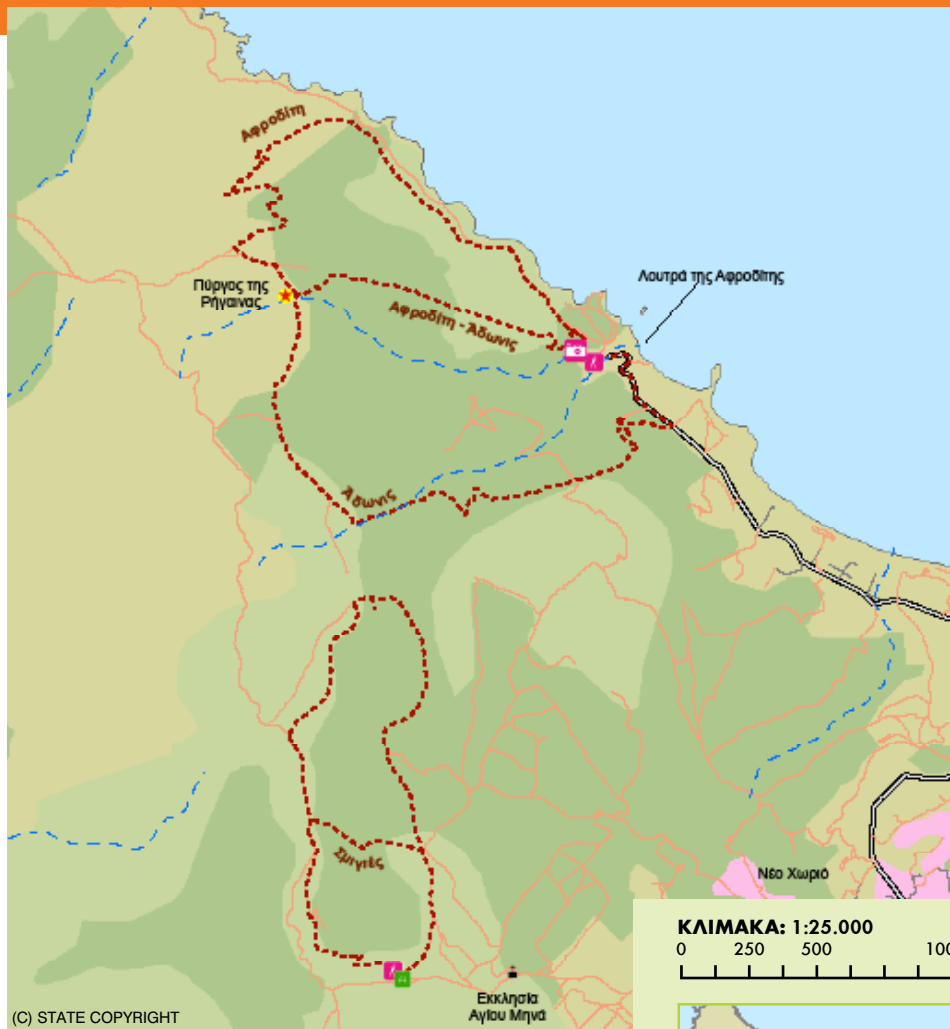
(C) STATE COPYRIGHT

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ- ΔΑΣΟΣ ΑΚΑΜΑ

ΑΔΩΝΙΣ, ΑΦΡΟΔΙΤΗ, ΣΜΙΓΓΙΣ

Το δάσος Ακάμα είναι περιοχή Natura 2000.

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:25.000

0 250 500 1000m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

Υπόμνημα

 Εκδρομικός Χώρος

 Εκκλησία

 Περιοχή Ενδιαφέροντος

 Αρχαιολογικός Χώρος

 Αφετηρία Μονοπατιού

 Μονοπάτι

 Χωματόδρομος

 Ασφαλτόδρομος

 Κύριος Ασφαλτόδρομος

 Ποταμός

 Κατοικημένη Περιοχή

 Θαμνώνας

 Δάσος

ΑΔΩΝΙΣ

(ΚΥΚΛΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	440322 / 3879456
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	440322 / 3879456
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	35m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	319m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	35m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	400m πριν τα Λουτρά της Αφροδίτης
ΜΗΚΟΣ:	7,5km
ΧΡΟΝΟΣ:	3 - 4 ώρες
ΒΑΘΜΟΣ	3
ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	

**ΣΗΜΕΙΑ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:**

Σημεία θέας προς την Πόλη Χρυσοχούς, το δάσος Πάφου και τον Ακάμα. Το μονοπάτι περνά από τον Πύργο της Ρήγαινας. Στην τοποθεσία Κεφαλοβρύσια, σε σημείο της οποίας υπάρχει βρύση με μη πόσιμο νερό, συνδέεται με το μονοπάτι Σμιγιές και στον Πύργο της Ρήγαινας συνδέεται με το μονοπάτι Αφροδίτη. Αναφορά αξίζει να γίνει και σε μία αιωνόβια Δρυ ηλικίας 500 χρονών που βρίσκεται κοντά στα ερείπια του Πύργου. Για να γίνει κυκλικό ακολουθεί το δρόμο Λουτρά της Αφροδίτης - Πόλις, για περίπου 400m.

Στην αφετηρία του μονοπατιού βρίσκεται ο Βοτανικός Κήπος του Ακάμα. Αποτελεί μέρος του Ευρωπαϊκού μονοπατιού E4.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Ζουλατζιά (*Bosea cypria*), Χαμαιπειύκη (*Ptilostemon chamaepeuce* var. *cyprius*), Βαλωτή (*Acanthoprasium integrifolium*), Σαψισιά (*Origanum majorana* var. *tenuifolium*), Ξυλόθρουμπος (*Onosma fruticosum*), Φλόμις η Κυπριακή (*Phlomis cypria* var. *occidentalis*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό). Το δάσος Ακάμα αποτελεί σταθμό για πολλά μεταναστευτικά πουλιά.

ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κουρκουτάς, Μαύρο Φίδι

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

(ΚΥΚΛΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	440322 / 3879456
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	440322 / 3879456
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	35m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	333m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	35m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	Τα Λουτρά της Αφροδίτης
ΜΗΚΟΣ:	7,5km
ΧΡΟΝΟΣ:	3 - 4 ώρες
ΒΑΘΜΟΣ	3
ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Τα Λουτρά της Αφροδίτης, όπου σύμφωνα με την παράδοση λουζόταν η θεά. Ερείπια του Πύργου της Ρήγαινας τα οποία πιστεύεται ότι ανήκουν σε μεσαιωνικό μοναστήρι. Αναφορά αξίζει να γίνει και σε μία αιωνόβια Δρυ ηλικίας 500 χρονών που βρίσκεται κοντά στα ερείπια του πύργου. Κατά μήκος του μονοπατιού υπάρχουν εξαιρετικά σημεία θέας προς το Ακρωτήρι Αρναούτη, την Πόλη Χρυσοχούς καθώς και το δάσος Πάφου. Σε σημείο της διαδρομής, κοντά στα ερείπια του Πύργου της Ρήγαινας, υπάρχει βρύση με μη πόσιμο νερό και άλλη μια μεταξύ Λουτρών - Κακοσκάλι. Το μονοπάτι συνδέεται με το μονοπάτι Άδωνις. Ο Βοτανικός κήπος του Ακάμα βρίσκεται στην αφετηρία του μονοπατιού. Το Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 περνά από την αφετηρία του μονοπατιού.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Ξυλόθρουμπος (*Onosma fruticosum*), Φλομής η Κυπριακή (*Phlomis cypria* var. *occidentalis*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό). Το δάσος Ακάμα αποτελεί σταθμό για πολλά μεταναστευτικά πουλιά.

ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κουρκουτάς, Μαύρο Φίδι

ΣΜΙΓΙΕΣ

(ΚΥΚΛΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	439163 / 3875910
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	439163 / 3875910
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	273m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	388m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	273m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	Εκδρομικός χώρος Σμιγιών, 2,5km από το Νέο Χωριό, εντός του Ακάμα.
ΜΗΚΟΣ:	(α) Σύντομη διαδρομή 2,5km (β) Μακρινή διαδρομή 6km
ΧΡΟΝΟΣ:	(α) Σύντομη διαδρομή - 1 ώρα (β) Μακρινή διαδρομή - 2 ώρες
ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	2

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Σημεία θέας, αρχικά προς τις δυτικές ακτές του Ακάμα, συμπεριλαμβανομένου του κόλπου της Λάρας και ανατολικά τον Κόλπο Χρυσοχούς προς Λασιό, Πόλη, Παχύσαμμο και το δάσος Πάφου. Η μακρινή διαδρομή περνά από τα παλιά ορυχεία και εγκαταστάσεις μαγνησίτου συμπεριλαμβανομένων και καμινιών που έχουν εγκαταλειφθεί και μέσα από πυκνό μέρος του δάσους Ακάμα. Η μακρινή διαδρομή συνδέεται επίσης με το μονοπάτι Άδωνις στην τοποθεσία Κεφαλοβρύση, όπου υπάρχει βρύση με μη πόσιμο νερό. Στην αφετηρία, οι δύο διαδρομές γειτνιάζουν με το μονοπάτι «Πισσουρόμουττη». Και οι δύο διαδρομές περνούν δίπλα από το Πυροφυλάκιο του Τμήματος Δασών «Πήανα». Αποτελεί μέρος του Ευρωπαϊκού μονοπατιού E4.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Θυμάρι (*Thymus integer*), Μητέρα (*Teucrium micropodiodes*), Ξυλόθρουμπος (*Onosma fruticosum*), Μπαλλότα (*Acanthoprasium integrifolium*), Σαψισιά (*Origanum majorana var. tenuifolium*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό). Το δάσος Ακάμα αποτελεί σταθμό για πολλά μεταναστευτικά πουλιά.

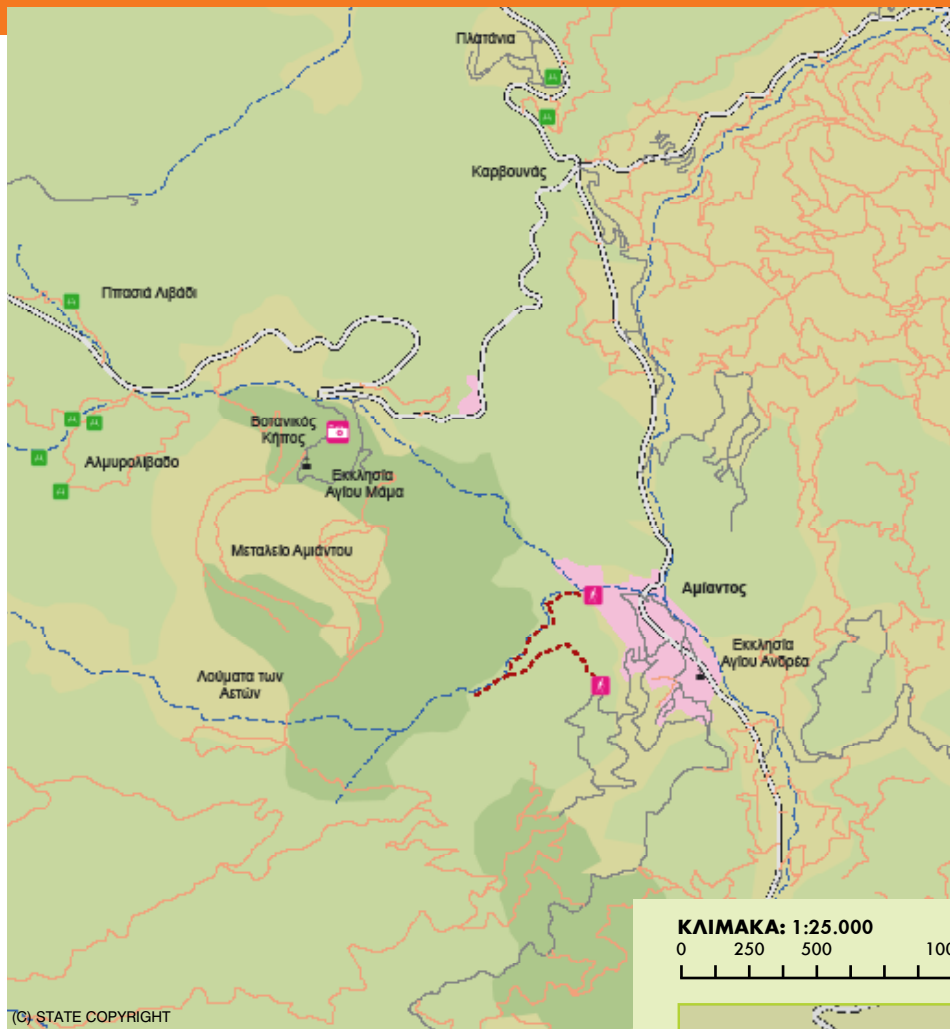
ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κουρκουτάς, Μαύρο Φίδι

ΔΑΣΟΣ ΤΡΟΔΟΥΣ - ΕΠΑΡΧΙΕΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Το Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους είναι περιοχή Natura 2000.

Υπόμνημα

 Εκδρομικός Χώρος

 Εκκλησία

 Περιοχή Ενδιαφέροντος

 Αρχαιολογικός Χώρος

 Αφετηρία Μονοπατιού

 Μονοπάτι

 Χωματόδρομος

 Ασφαλτόδρομος

 Κύριος Ασφαλτόδρομος

 Ποταμός

 Κατοικημένη Περιοχή

 Θαμνώνας

 Δάσος

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:25.000

0 250 500 1000m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

ΚΑΤΩ ΑΜΙΑΝΤΟΣ - ΛΟΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΕΤΩΝ

(ΓΡΑΜΜΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	493784 / 3863663
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	493740 / 3864188
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1106m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1106m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	1012m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	Σημείο του κύριου δρόμου Κάτω Αμιάντου - Κατασκήνωσης ΣΕΚ 1.2km από Κάτω Αμιάντο.
ΜΗΚΟΣ:	2,5km
ΧΡΟΝΟΣ:	1 ώρα
ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	2

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Διασχίζει μια πανέμορφη πλαγιά και ακολουθεί πορεία κατά μήκος του ποταμού μέσα από πλούσια βλάστηση και καταλήγει στο Πάρκο Αμιάντου. Περνά από το παλιό αναστηλωμένο κρησφύγετο των Αγωνιστών της ΕΟΚΑ και τον ποταμό Λούματα των Αετών. Μπορεί να γίνει κυκλικό ακολουθώντας δρόμους μέσα στην κοινότητα προς την κατασκήνωση της ΣΕΚ. Βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Λατζιά (*Quercus alnifolia*), Ρασιήν του Τροόδους (*Genista fasselata* subsp. *crudelis*), Κλάματα της Παναγίας (*Arabis purpurea*), Ευφορβία της Αφροδίτης (*Euphorbia veneris*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

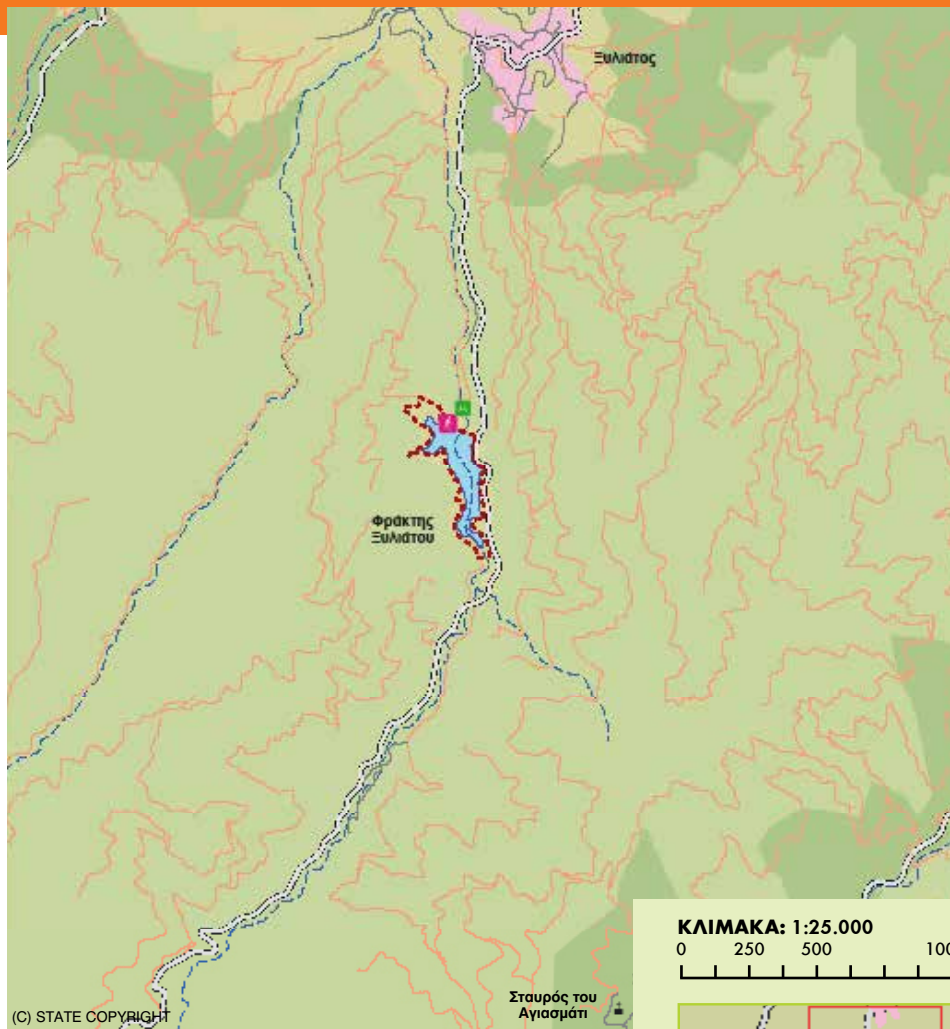
Σπιζαετός, Κίσσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κουρκουτάς, Μαύρο Φίδι, Σαπίτης

Υπόμνημα

- Εκδρομικός Χώρος
- Εκκλησία
- Περιοχή Ενδιαφέροντος
- Αρχαιολογικός Χώρος
- Αφετηρία Μονοπατιού

- Μονοπάτι
- Χωματόδρομος
- Ασφαλτόδρομος
- Κύριος Ασφαλτόδρομος
- Ποταμός
- Κατοικημένη Περιοχή
- Θαμνώνας
- Δάσος
- Υδατοφράκτης

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:25.000

0 250 500 1000m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

ΦΡΑΚΤΗΣ ΤΟΥ ΞΥΛΙΑΤΟΥ

(ΚΥΚΛΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	503323 / 3874077
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	503323 / 3874077
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	543m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	601m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	543m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	(α) Υπερχειλίση Φράκτη (β) Εκδρομικός Χώρος Φράκτη
ΜΗΚΟΣ:	3.8km
ΧΡΟΝΟΣ:	1 - 1,5 ώρα
ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	2

**ΣΗΜΕΙΑ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:**

Δασικό Τοπίο. Αρχίζει από την υπερχειλίση του φράγματος και ακολουθεί πορεία παράλληλη της υψηλότερης στάθμης του νερού. Στο πάνω μέρος του φράγματος περνά από τεχνητή γέφυρα, ανηφορίζει και φθάνει στον δρόμο Ξυλιάτου - Λαγουδερών, τμήμα του οποίου ακολουθεί και καταλήγει στην αφετηρία διαμέσου του πάγκου του φράγματος. Το μονοπάτι συνδέεται με μονοπάτι μήκους 200m που αρχίζει από τον Εκδρομικό χώρο και ενώνεται με το κυκλικό μονοπάτι στο ύψος του πάγκου του φράγματος. Σημαντικό στοιχείο ενδιαφέροντος το ίδιο το φράγμα. Στην πορεία του περνά από δάσος τραχείας πεύκης στο οποίο εμφανίζονται τα είδη λατζιά, αντρουκλιά, μερσινιά, σκλήδρο και ξυσταριά.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Αρκολασμαρίν (*Ptilostemon chamaepeuce* var. *cypricus*), Κλάματα της Παναγίας (*Arabis purpurea*), Μαννουθικά (*Pterocephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*), Σκουτελλαριά η κυπρία (*Scutellaria cyprica* subsp. *elatior*), Θυμαρί (*Thymus integer*), Αγριόσκορδο (*Allium willeanum*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Πανίδα: Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

ΨΑΡΙΑ:

Πέστροφα, Κυπρίνος, Λαβράκι

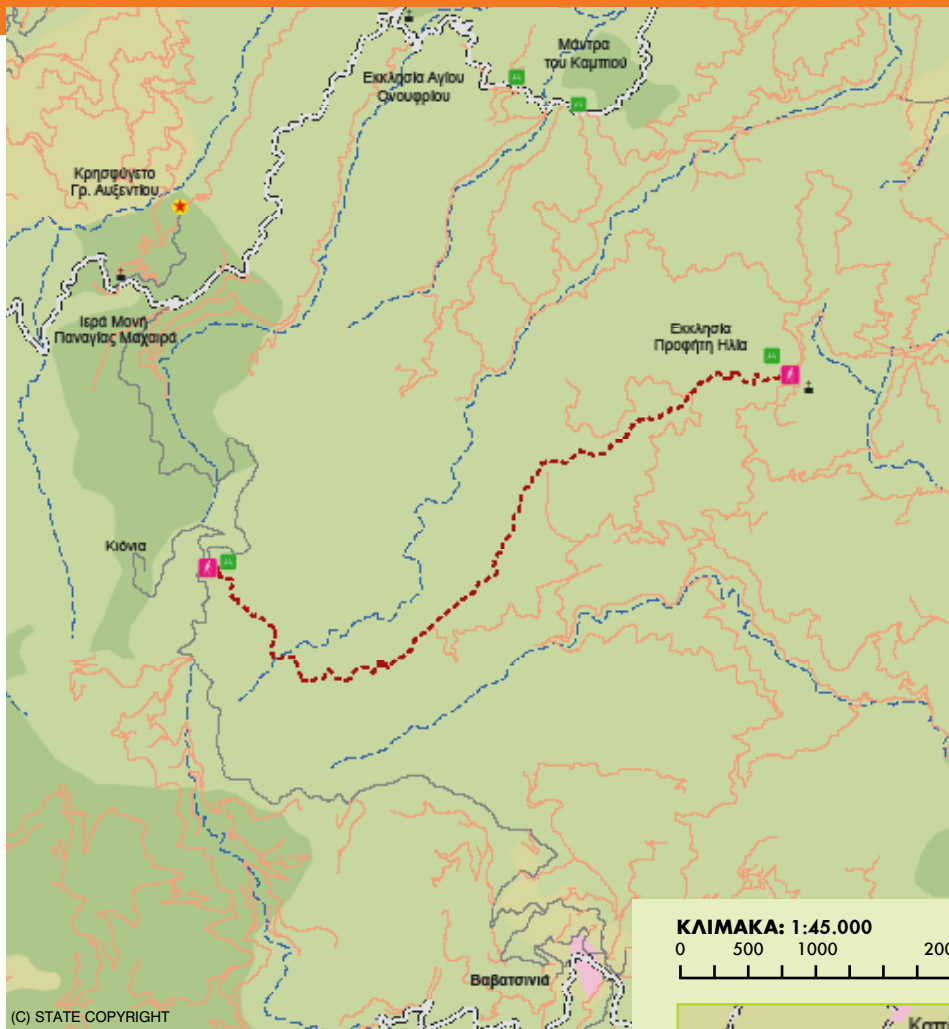
ΑΜΦΙΒΙΑ:

Βάτραχοι

ΔΑΣΟΣ ΜΑΧΑΙΡΑ

Το Εθνικό Δασικό Πάρκο Μαχαιρά είναι περιοχή Natura 2000.

Υπόμνημα

- Εκδρομικός Χώρος
- Εκκλησία
- Περιοχή Ενδιαφέροντος
- Αρχαιολογικός Χώρος
- Αφετηρία Μονοπατιού

- Μονοπάτι
- Χωματόδρομος
- Ασφαλτόδρομος
- Κύριος Ασφαλτόδρομος
- Ποταμός
- Κατοικημένη Περιοχή
- Θαμνώνας
- Δάσος

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:45.000

0 500 1000 2000m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

ΚΙΟΝΙΑ - ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ

(ΓΡΑΜΜΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	518049 / 3864213
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	522495 / 3865694
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1251m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1251m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	677m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	Εκδρομικός χώρος Κιονιών. Πρόσβαση από το δρόμο της Μονής Μαχαιρά που οδηγεί στα Κιόνια ή από την Βαβατινιά προς Μαχαιρά. Τερματίζει στο Μοναστήρι του Προφήτη Ηλία, περίπου 8km από το Λυθροδόντα και 6km από τη Μάντρα του Καμπιού, με πρόσβαση από χωματόδρομους.
ΜΗΚΟΣ:	7km
ΧΡΟΝΟΣ:	2,5 ώρες
ΒΑΘΜΟΣ	3
ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	Κατηφορική και απότομη διαδρομή ειδικά προς το τέλος.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Η διαδρομή αρχίζει από τον εκδρομικό χώρο Κιονιών όπου υπάρχει βρύση με πόσιμο νερό. Ακολουθεί πορεία που περιλαμβάνει δάσος και προσφέρει εξαιρετική θέα προς την πεδιάδα Μεσσαορίας. Βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Μαχαιρά που είναι περιοχή Natura 2000 και αποτελεί μέρος της πορείας του Ευρωπαϊκού μονοπατιού E4. Στην πορεία του μονοπατιού υπάρχει αιωνόβια Αντρουκλιά, επίσης στον εκδρομικό χώρο υπάρχουν αιωνόβια δέντρα Τραχειάς Πεύκης και Καλλιτριίδας.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Αρκολασμαρίν (*Ptilostemon chamaepeuce* var. *cypricus*), Λατζιά (*Quercus alnifolia*), Κλάματα της Παναγίας (*Arabis purpurea*), Μαννουθκιά (*Pteroccephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*).

ΠΑΝΙΔΑ: Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Κίσσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Μαύρο Φίδι, Κουρκουτάς

(C) STATE COPYRIGHT

Υπόμνημα

- Εκδρομικός Χώρος
- Εκκλησία
- Περιοχή Ενδιαφέροντος
- Αρχαιολογικός Χώρος
- Αφετηρία Μονοπατιού

- Μονοπάτι
- Χωματόδρομος
- Ασφαλτόδρομος
- Κύριος Ασφαλτόδρομος
- Ποταμός
- Κατοικημένη Περιοχή
- Θαμνώνας
- Δάσος

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:25.000

0 300 600 1200m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

ΚΟΝΝΟΙ - ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ

(ΚΥΚΛΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	597627 / 3871654
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	598201 / 3870837
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	3m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	28m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	10m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	(α) Παραλία των Κόννων, μεταξύ Πρωταρά και Κάβο Γκρέκο. (β) Εκκλησία Αγίων Αναργύρων, με πρόσβαση από τον κύριο δρόμο Πρωταρά- Κάβο Γκρέκο κοντά στον Κάβο. (γ) Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης στο Κάβο Γκρέκο
ΜΗΚΟΣ:	4,8km
ΧΡΟΝΟΣ:	2 ώρες
ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	1

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Σε όλη τη διαδρομή υπάρχουν πολλά σημεία εξαιρετικής θέας, με πιο εντυπωσιακό τον μαγευτικό κόλπο των Κόννων. Στα πρώτα 2km από την παραλία των Κόννων η διαδρομή ακολουθεί πορεία κατά μήκος της παραλίας και φτάνει στην εκκλησία των Αγίων Αναργύρων, η οποία είναι κτισμένη πάνω από μια θαλάσσια σπηλιά όπου πιστεύεται ότι ασκήτεψαν οι Άγιοι Ανάργυροι. Στη συνέχεια, ακολουθώντας πορεία προς τα νότια, διαμέσου χαμηλής θαμνώδους βλάστησης, φθάνει στο φυσικό γεφύρι Καμάρα του Κόρακα, ένα εντυπωσιακό γεωλογικό σχηματισμό. Ακολουθώντας, το μονοπάτι ανηφορίζει ελαφρώς, περνώντας από το σημείο όπου βρίσκονται τα ερείπια του ναού της θεάς Αφροδίτης και ακολουθεί παράλληλη πορεία με την ακτή, διαμέσου ψηλής θαμνώδους βλάστησης και προς το τέλος μέσω μικρού, πευκόφυτου δασύλλιου.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Ζουλατζιά (*Bosea cypria*), Αγριόσκορδο (*Allium willeanum*), Άνθεμις (*Anthemis tricolor*), Ξυλόθρουμπος (*Onosma fruticosa*, Μητέρα (*Teucrium micropodioides*), Βαλάντια (*Valantia eburnea*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

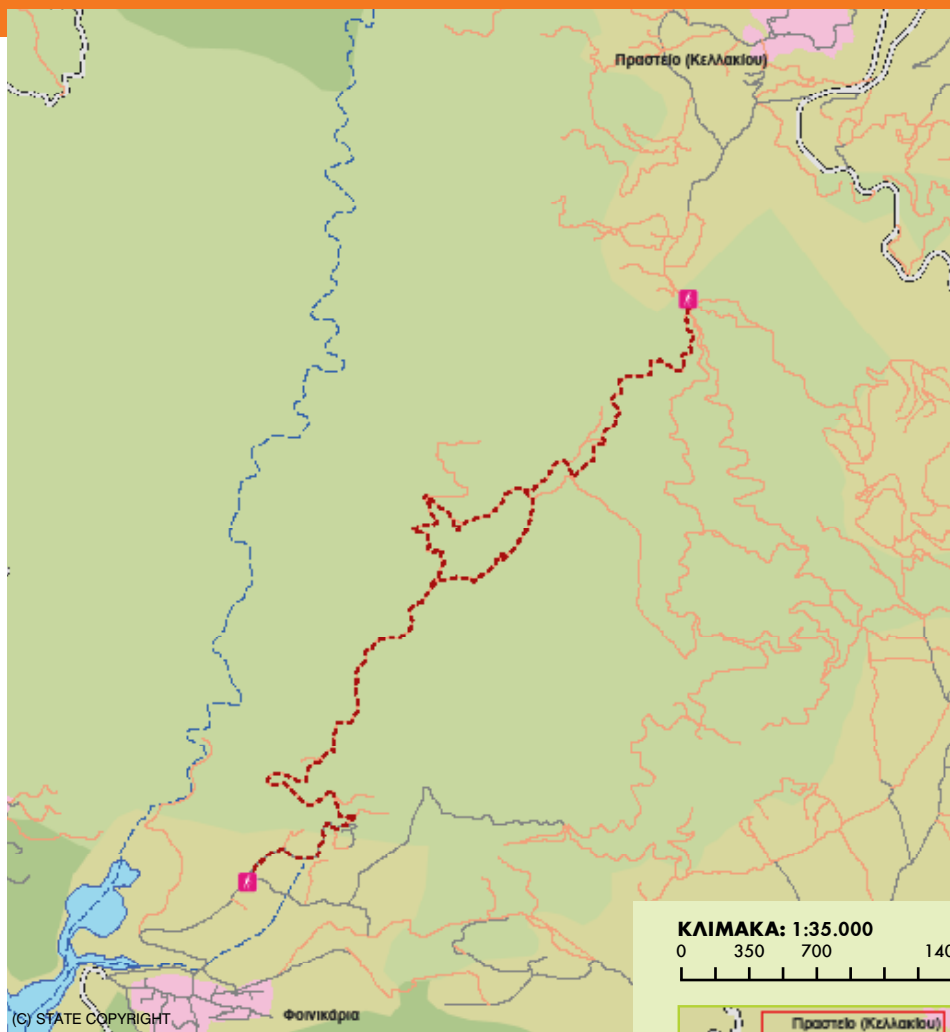
Σιαχίνι, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό). Το Εθνικό Δασικό Πάρκο Κάβο Γκρέκο αποτελεί σταθμό για μεταναστευτικά πουλιά κατά τις περιόδους των μεταναστεύσεων.

ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κουρκουτάς, Χαμιολίς, Μαύρο Φίδι

Υπόμνημα

- Εκδρομικός Χώρος
- Εκκλησία
- Περιοχή Ενδιαφέροντος
- Αρχαιολογικός Χώρος
- Αφετηρία Μονοπατιού

- Μονοπάτι
- Χωματόδρομος
- Ασφαλτόδρομος
- Κύριος Ασφαλτόδρομος
- Ποταμός
- Κατοικημένη Περιοχή
- Θαμνώνας
- Δάσος
- Υδατοφράκτης

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:35.000

0 350 700 1400m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ - ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑΣ

(ΓΡΑΜΜΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	512494 / 3850318
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	509539 / 3846411
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	562m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	692m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	140m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	Περίπου 3km από τον κύριο δρόμο Παρεκκλησιάς-Κελλάκι δια μέσου χωματόδρομων και δασικών δρόμων. Τερματίζει στον υδατοφράκτη Γερμασόγειας.
ΜΗΚΟΣ:	Δύο διαδρομές <ul style="list-style-type: none"> • Η πρώτη είναι κυκλική με μήκος 3,7km. • Η δεύτερη καταλήγει στον υδατοφράκτη της Γερμασόγειας με συνολικό μήκος 11km.
ΧΡΟΝΟΣ:	Πρώτη διαδρομή 1,5 ώρα. Δεύτερη διαδρομή 3 - 3,5 ώρες.
ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	Πρώτη διαδρομή: 2 Πολύ κατηφορική διαδρομή στην αρχή. Δεύτερη διαδρομή: 3 Πολύ κατηφορική διαδρομή στην αρχή.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Αρχικά περνά μέσα από δασικές συστάδες, μετά ακολουθεί σύντομη πορεία κατά μήκος του ποταμού Κυπαρισσίας και μετά πανοραμική θέα προς τον υδατοφράκτη Γερμασόγειας και τη Λεμεσό. Το μονοπάτι περνά μέσα από δάσος με συστάδες Κυπαρισσιών, (*Cupressus sempervirens* var. *horizontalis*). Συνδέεται με το κυκλικό μονοπάτι του υδατοφράκτη Γερμασόγειας. Το δάσος Κυπαρισσίας είναι περιοχή Natura 2000.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Μπαλλότα (*Acanthoprasium integrifolium*), Άλυσσο (*Alyssum chondrogynum*), Θυμαρί (*Thymus integer*), Χαμαιπέυκη (*Ptilostemon chamaepeuce* var. *cyprius*), Ηλιάνθεμον (*Helianthemum obtusifolium*).

ΠΑΝΙΔΑ: Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

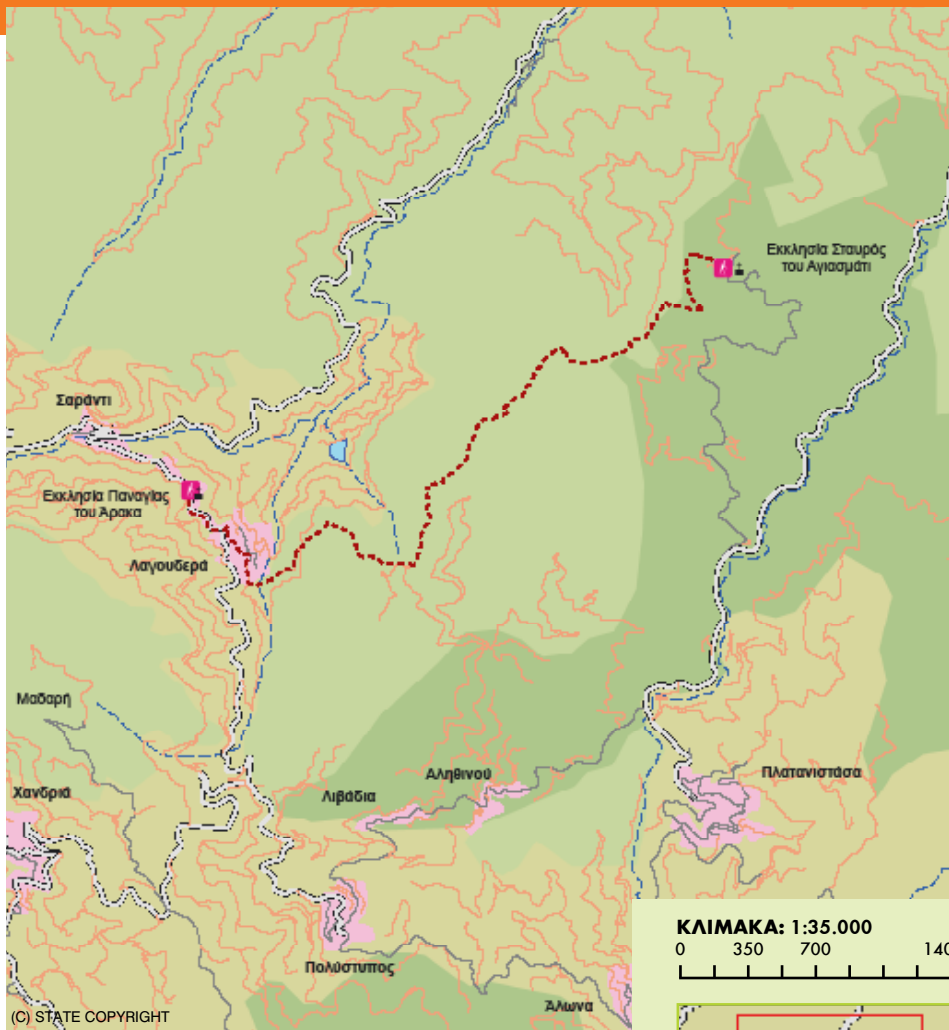
ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κουρκουτάς, Μαύρο Φίδι

ΔΑΣΟΣ ΑΔΕΛΦΟΙ - ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος του μονοπατιού βρίσκεται σε περιοχή Natura 2000 (Περιοχή Μαδαρή - Παπούτσα)

Υπόμνημα

 Εκδρομικός Χώρος

 Εκκλησία

 Περιοχή Ενδιαφέροντος

 Αρχαιολογικός Χώρος

 Αφετηρία Μονοπατιού

 Μονοπάτι

 Χωματόδρομος

 Ασφαλτόδρομος

 Κύριος Ασφαλτόδρομος

 Ποταμός

 Κατοικημένη Περιοχή

 Θαμνώνας

 Δάσος

 Υδατοφράκτης

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:35.000

0 350 700 1400m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΑΚΑ - ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΑΣΜΑΤΙ

(ΓΡΑΜΜΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	500622 / 3870714
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	504190 / 3870714
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1035m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1164m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	854m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	(α) Παναγία του Άρακα, Λαγουδερά (β) Σταυρός του Αγιασμάτι (8km από την Πλατανιστάσα)
ΜΗΚΟΣ:	7km
ΧΡΟΝΟΣ:	3 ώρες
ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	3

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Εκκλησίες Παναγία του Άρακα (1192μ.Χ.) και Σταυρός του Αγιασμάτι (1494μ.Χ.) που διαθέτουν εξαιρετικές τοιχογραφίες και περιλαμβάνονται στον κατάλογο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Το μονοπάτι περνά μέσα από δάσος τραχείας πεύκης, αμπελώνες, αμυγδαλιές και παλιές πετρόκτιστες δόμες. Ανατολικά του μονοπατιού φαίνονται τα Κιόνια, βόρεια η πεδιάδα της Μόρφου και ο Πενταδάκτυλος, δυτικά το Τροόδος και νότια η Μαδαρή. Συνδέεται με το μονοπάτι Λαγουδερά ή Αγρός - Μαδαρή. Στην είσοδο της εκκλησίας της Παναγίας του Άρακα υπάρχει αιωνόβια δρυς ηλικίας 700 χρόνων. Αποτελεί μέρος του Ευρωπαϊκού μονοπατιού E4.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Θυμαρί (*Thymus integer*), Αρκολασμαρίν (*Ptilostemon chamaepeuce* var. *cypricus*), Μαννουθικά (*Pterocephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*), Σκουτελλάρια η Κυπρία (*Scutellaria cyprica* subsp. *cyprica*).

ΠΑΝΙΔΑ: Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

ΕΡΠΕΤΑ:

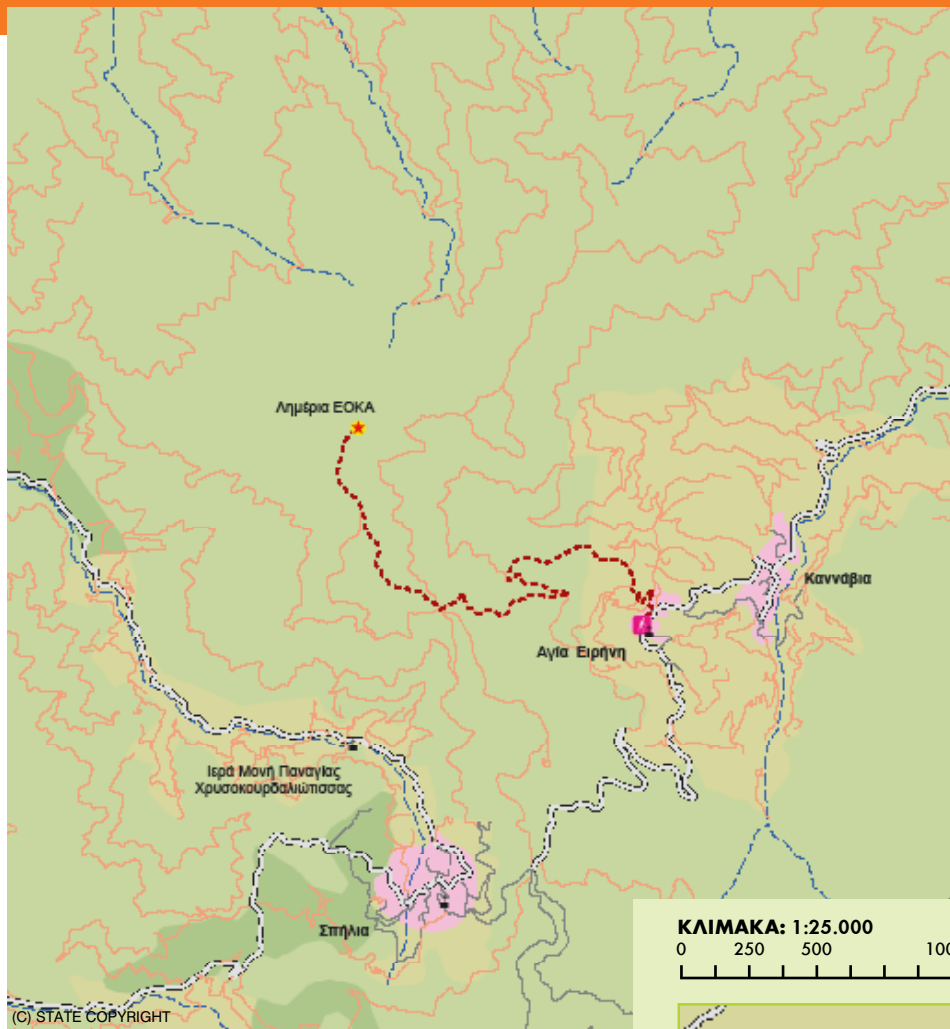
Φίνα, Κουρκουτάς, Χαμολιός, Μαύρο Φίδι

ΔΑΣΟΣ ΑΔΕΛΦΟΙ - ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Το μονοπάτι βρίσκεται σε περιοχή Natura 2000 (Περιοχή Μαδαρή - Παπούτσα)

Υπόμνημα

- Εκδρομικός Χώρος
- Εκκλησία
- Περιοχή Ενδιαφέροντος
- Αρχαιολογικός Χώρος
- Αφετηρία Μονοπατιού

- Μονοπάτι
- Χωματόδρομος
- Ασφαλτόδρομος
- Κύριος Ασφαλτόδρομος
- Ποταμός
- Κατοικημένη Περιοχή
- Θαμνώνας
- Δάσος
- Υδατοφράκτης

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:25.000

0 250 500 1000m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ - ΛΗΜΕΡΙΑ

(ΓΡΑΜΜΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	497153 / 3870892
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	495505 / 3872007
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	906m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1217m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	1204m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ: Το χωριό Αγία Ειρήνη. Σε απόσταση 2km από το χωριό Σπήλια μπορεί να γίνει πρόσβαση με όχημα διαμέσου χωματόδρομου στην τοποθεσία «Σελλάδι της Στραορουδικιάς» και ο περιπατητής μπορεί να ακολουθήσει την πορεία προς Λημέρια μήκους 2km.

ΜΗΚΟΣ: 5km

ΧΡΟΝΟΣ: 2,5 ώρες

ΒΑΘΜΟΣ 3

ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ: Απότομη ανηφορική διαδρομή

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Το μονοπάτι περνά από δάσος Τραχείας Πεύκης, με εξαιρετική θέα προς τον Κόλπο της Μόρφου και καταλήγει στα Λημέρια. Στο Σελλάδι της Στραορουδικιάς ενώνεται με το μονοπάτι Κούρδαλι - Λημέρια και για 2km έχουν κοινή πορεία. Προσφέρει την ευκαιρία για επίσκεψη σε διάφορα κρησφύγετα που χρησιμοποιούσαν οι αντάρτες του απελευθερωτικού αγώνα 1955-59.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Λατζιά (*Quercus alnifolia*), Θυμάρι (*Thymus integer*), Μαννουθιά (*Pteroccephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*), Σκουτελλάρια η Κυπρία (*Scutellaria cypria* subsp. *cypria*).

ΠΑΝΙΔΑ: Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Κίσσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

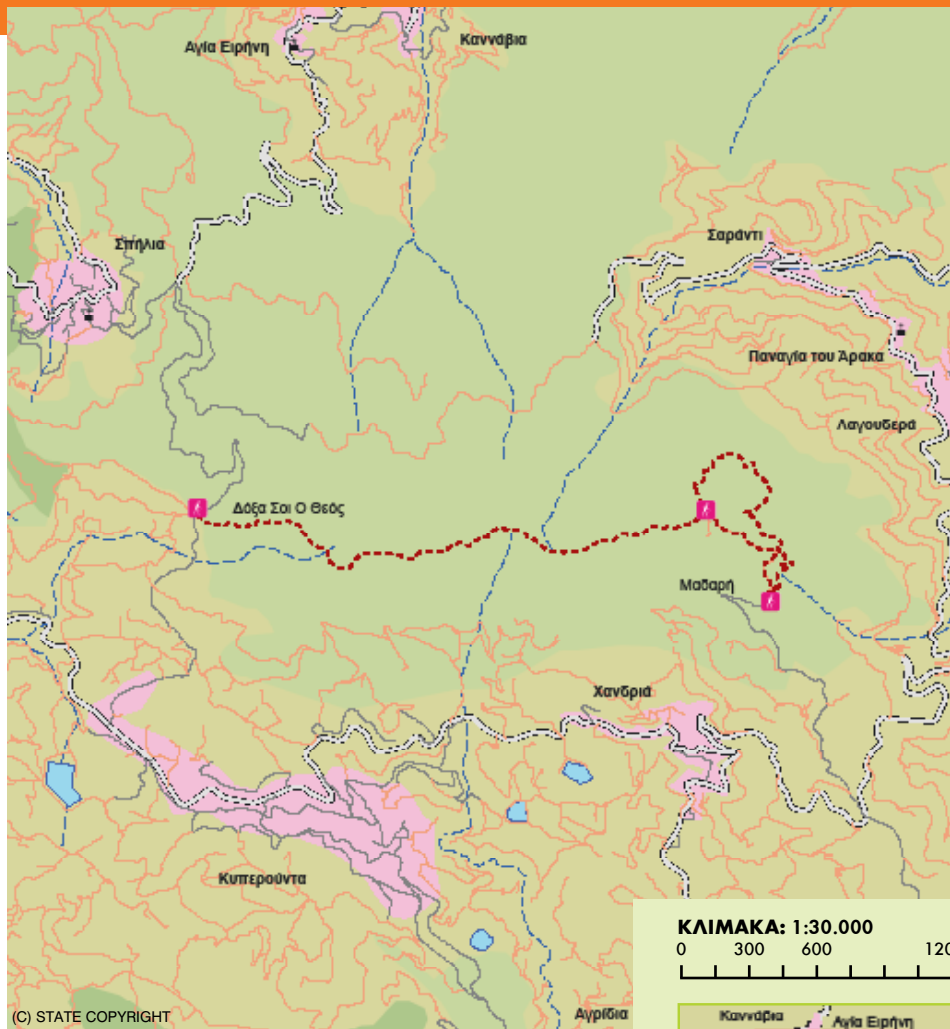
ΣΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κουρκουτάς, Μαύρο Φίδι

ΔΑΣΟΣ ΑΔΕΛΦΟΙ- ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Τα μονοπάτια βρίσκονται σε περιοχή Natura 2000 (Περιοχή Μαδαρή - Παπούτσα)

Υπόμνημα

 Εκδρομικός Χώρος

 Εκκλησία

 Περιοχή Ενδιαφέροντος

 Αρχαιολογικός Χώρος

 Αφετηρία Μονοπατιού

 Μονοπάτι

 Χωματόδρομος

 Ασφαλτόδρομος

 Κύριος Ασφαλτόδρομος

 Ποταμός

 Κατοικημένη Περιοχή

 Θαμνώνας

 Δάσος

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:30.000

0 300 600 1200m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

ΔΟΞΑ ΣΟΙ Ο ΘΕΟΣ - ΠΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟ ΜΑΔΑΡΗΣ

(ΓΡΑΜΜΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	496636 / 3868189
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	499555 / 3868180
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1338m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1609m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	1582m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:

(α) Η τοποθεσία «Δόξα σοι ο Θεός» σε απόσταση 2km από την Κυπερούντα και 5km από τα Σπήλια, στο δρόμο Κυπερούντας - Σπηλιών.

(β) Το πυροφυλάκιο Μαδαρής. Πρόσβαση με όχημα υπάρχει από το δρόμο Χαντριών - Πολύστιπου με κατεύθυνση την κορυφή Αδελφοί που απέχει 3km. Ο δρόμος είναι ασφαλτοστρωμένος μέχρι απόστασης 800m από την αφετηρία(β). Τα τελευταία 800m είναι σε ανώμαλο και στενό χωματόδρομο.

ΜΗΚΟΣ:

3,8km

ΧΡΟΝΟΣ:

2 ώρες

ΒΑΘΜΟΣ

3

ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:**ΣΗΜΕΙΑ****ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:**

Πανοραμική θέα προς όλες τις κατευθύνσεις από υψόμετρο 1400-1600m, κατά μήκος της κορυφογραμμής Μαδαρής. Καταλήγει κοντά στην κορυφή Αδελφοί (1613m). Ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να ανεβεί στο πυροφυλάκιο της Μαδαρής που δεσπόζει της περιοχής. Συνδέεται με άλλα μονοπάτια της περιοχής όπως: Μαδαρή-Σελλάδι του Καραμανλή, Τεισιά της Μαδαρής και Δόξα σοι ο Θεός - Μούττη της Χώρας. Στην αφετηρία(α) υπάρχει βρύση με πόσιμο νερό. Το Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 περνά από την αφετηρία(α).

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Αρκολασμαρίν (*Ptilostemon chamaepeuce* var. *cypricus*), Λατζιά (*Quercus alnifolia*), Κλάματα της Παναγίας (*Arabis purpurea*), Μαννουθκιά (*Pteroccephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*), Σκουτελλαρία η κυπρία (*Scutellaria cypria* subsp. *cyprica*), Θυμαρί (*Thymus integer*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Κίτσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κουρκουτάς, Μαύρο Φίδι

ΤΕΙΣΙΑ ΤΗΣ ΜΑΔΑΡΗΣ

(ΚΥΚΛΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	499924 / 3867654
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	499924 / 3867654
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1582m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1582m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	1582m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ: Πλησίον του πυροφυλακίου Μαδαρής κοντά στο σημείο όπου καταλήγει το μονοπάτι Δόξα σοι ο Θεός - Μαδαρή. Πρόσβαση στην αφετηρία με όχημα υπάρχει από το δρόμο Χαντριών - Πολύστυπου με κατεύθυνση την κορυφή Αδελφοί που απέχει 3km. Ο δρόμος είναι ασφαλτοστρωμένος μέχρι του σημείου όπου το μονοπάτι ακολουθεί τον χωματόδρομο για 800m μέχρι την αφετηρία.

ΜΗΚΟΣ: 3km

ΧΡΟΝΟΣ: 1,5 ώρα

ΒΑΘΜΟΣ 3

ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Πανύψηλοι και εντυπωσιακοί γκρεμοί κατά μήκος του μονοπατιού. Διέρχεται διαμέσου περιοχής με ενδιαφέρουσα γεωλογία. Εξαιρετική θέα προς την πεδιάδα Μεσσαορίας και τον Κόλπο Μόρφου. Συνδέεται με τα μονοπάτια Μαδαρή - Δόξα σοι ο Θεός και Μαδαρή - Σελλάδι του Καραμανλή. Στην ψηλότερη κορυφή του Αδελφοί (1613m) βρίσκεται το Πυροφυλάκιο Μαδαρής. Το υψόμετρο που βρίσκεται το μονοπάτι είναι περίπου 1600m.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Αγριοτριανταφυλιά (*Rosa chionistrae*), Νεπέτα (*Nepeta troodi*), Ορνιθόγαλο (*Ornithogalum chionophilum*), Μαργαρίτα (*Anthemis plutonia*), Μανουθηκιά (*Pteroccephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*), Λατζιά (*Quercus alniifolia*), Κέδρο (*Cedrus brevifolia*), Κρόκος (*Crocus cyprius*), Θυμαίρι (*Thymus integer*).

ΠΑΝΙΔΑ: Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

 ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

 ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Κίσσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

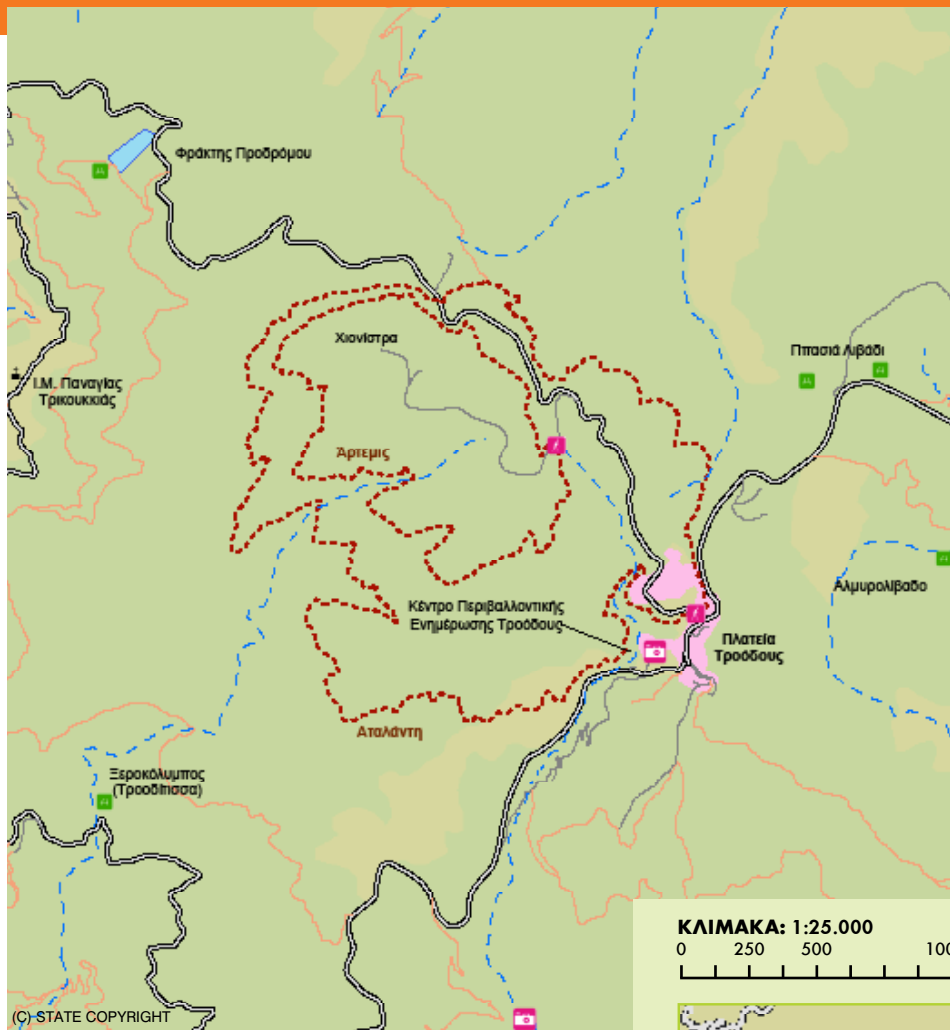
 ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κουρκουτάς, Μαύρο Φίδι

ΔΑΣΟΣ ΤΡΟΔΟΥΣ - ΕΠΑΡΧΙΕΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Το Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους είναι περιοχή Natura 2000.

Υπόμνημα

 Εκδρομικός Χώρος

 Εκκλησία

 Περιοχή Ενδιαφέροντος

 Αρχαιολογικός Χώρος

 Αφετηρία Μονοπατιού

 Μονοπάτι

 Χωματόδρομος

 Ασφαλτόδρομος

 Κύριος Ασφαλτόδρομος

 Ποταμός

 Κατοικημένη Περιοχή

 Θαμνώνας

 Δάσος

 Υδατοφράκτης

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:25.000

0 250 500 1000m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

ΑΡΤΕΜΙΣ

(ΚΥΚΛΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	488309 / 3865639
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	488307 / 3865645
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1835m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1850m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	1835m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	300m από το σημείο σύνδεσης του δρόμου προς Χιονίστρα με το δρόμο Τροόδους-Προδρόμου.
ΜΗΚΟΣ:	7km
ΧΡΟΝΟΣ:	2,5 - 3 ώρες
ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	1

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Το δάσος της Μαύρης Πεύκης, σπάνια είδη χλωρίδας και πετρώματα της περιοχής. Υπάρχει πρόσβαση προς δύο αιωνόβια δέντρα Μαύρης Πεύκης (*Pinus nigra subsp. pallasiana*) ηλικίας 500 περίπου χρόνων, με ενδεικτική πινακίδα με πληροφορίες. Ιστορικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν «Τα τεισιά της παλιάς χώρας» τα οποία είναι ερείπια πρόχειρων οχυρωματικών έργων που κτίστηκαν κατά τον τελευταίο χρόνο της Ενετικής κατοχής της Κύπρου (1571μ.Χ.) από ομάδα Ενετών στρατηγών που αποφάσισαν να αμυνθούν εκεί κατά των Τούρκων. Η διαδρομή είναι κυκλική γύρω από την κορυφή του Ολύμπου (Χιονίστρα) σε υψόμετρο 1850m και προσφέρει εξαιρετική θέα προς όλες τις κατευθύνσεις. Βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους. Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Τροόδους βρίσκεται σε απόσταση 2,2km από το μονοπάτι.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Σκουτελλάρια (*Scutellaria cypria subsp. cypria*), Ευφόρβια (*Euphorbia cassia subsp. rigoi*), Τεύκριον (*Teucrium cyprium subsp. cyprium*), Χαχομηλιά του Τροόδους (*Salvia willeana*), Ποντικάγκανθος (*Astragalus echinus subsp. chionistrae*).

ΠΑΝΙΔΑ: Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Κίσσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κυπριακό Φίδι (Ενδημικό)

ΑΤΑΛΑΝΤΗ

(ΚΥΚΛΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	489120 / 3864648
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	489127 / 3864652
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1725m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1830m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	1748m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	Πλατεία Τροόδους
ΜΗΚΟΣ:	14km
ΧΡΟΝΟΣ:	4 - 5 ώρες
ΒΑΘΜΟΣ	2
ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	

**ΣΗΜΕΙΑ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:**

Το μονοπάτι ακολουθεί πορεία γύρω από τη Χιονίστρα σε υψόμετρο 1700-1750m και διέρχεται μέσα από πυκνές συστάδες Μαύρης Πεύκης (*Pinus nigra* subsp. *pallasiana*) και Αόρατου του Τροόδους (*Juniperus foeditissima*). Εκεί βρίσκεται ένα από τα μεγαλύτερα δέντρα Αόρατου ηλικίας 800 χρόνων. Εξαιρετική θέα όλες γενικά τις περιοχές του νησιού. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει είσοδος γαλαρίας για εξόρυξη χρωμίου που είναι εκτός λειτουργίας από το 1982. Το μονοπάτι μετά από 9km τελειώνει στο δρόμο Τροόδους - Προδρόμου. Για να συνεχίσει κάποιος, πρέπει να διασταυρώσει τον κύριο δρόμο και να περπατήσει περίπου 200m στο δασικό δρόμο Κατοικιών Χρωμίου προς Άγιο Νικόλαο της Στέγης. Εκεί, ξύλινη πινακίδα δείχνει την κατεύθυνση του μονοπατιού. Το μονοπάτι συνεχίζει πορεία περίπου παράλληλη του κύριου δρόμου και τελειώνει στη πλατεία Τροόδους. 3km από την αφετηρία προς την πλατεία υπάρχει βρύση με πόσιμο νερό. Βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Λατζιά (*Quercus alnifolia*), Μαννουθιά (*Pteroccephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*), Ποταμοίτανος (*Mentha longifolia* subsp. *cyprica*), Αόρατος (*Juniperus foeditissima*), Άλυσσο (*Alyssum troodi*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αγρινό (Ενδημικό), Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Πουλιά: Σπιζαετός, Κίσσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσιση (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

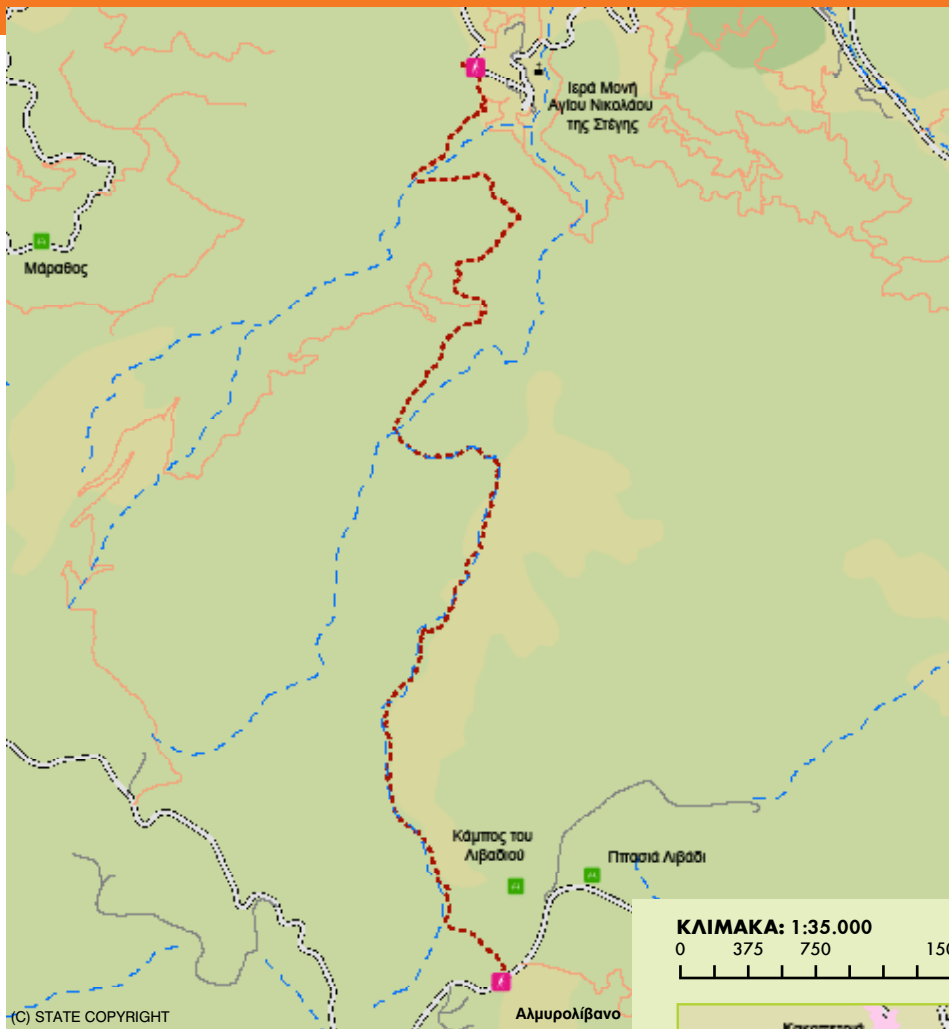

ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κυπριακό Φίδι (Ενδημικό)

ΔΑΣΟΣ ΤΡΟΔΟΥΣ - ΕΠΑΡΧΙΕΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Το Εθνικό Δασικό Πάρκο Τρόδους είναι περιοχή Natura 2000.

(C) STATE COPYRIGHT

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:35.000

0 375 750 1500m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

Υπόμνημα

Εκδρομικός Χώρος

Εκκλησία

Περιοχή Ενδιαφέροντος

Αρχαιολογικός Χώρος

Αφετηρία Μονοπατιού

Μονοπάτι

Χωματόδρομος

Ασφαλτόδρομος

Κύριος Ασφαλτόδρομος

Ποταμός

Κατοικημένη Περιοχή

Θαμνώνας

Δάσος

Υδατοφράκτης

ΚΑΝΝΟΥΡΕΣ - ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΕΓΗΣ (ΚΑΚΟΠΕΤΡΙΑ)

(ΓΡΑΜΜΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	489684 / 3865479
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	489542 / 3870586
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1654m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1654m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	872m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	Στον κύριο δρόμο Καρβουνά - Πλατείας Τροόδους, 1km πριν το Τρόοδος, 9,5km από τον Καρβουνά. Τερματίζει στην εκκλησία του Αγ. Νικολάου της Στέγης ή συνεχίζει μέχρι το χωριό Κακοπετριά.
ΜΗΚΟΣ:	9km (12km μέχρι την Κακοπετριά)
ΧΡΟΝΟΣ:	3 ώρες (4 ώρες μέχρι την Κακοπετριά)
ΒΑΘΜΟΣ	3
ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	Σχετικά δύσκολη κατηγορική διαδρομή.

👁 ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Δασικό τοπίο. Ξεκινά δίπλα από την πηγή του ποταμού Καρκώτη και διασχίζει την όμορφη κοιλάδα του ποταμού. Περνά κοντά στις εγκαταστάσεις του κλειστού ορυχείου χρωμίου και καταλήγει στην Κακοπετριά. Η διαδρομή μπορεί να περάσει από την εκκλησία του Αγίου Νικολάου της Στέγης (12^{ος} αιώνας), που διαθέτει εξαιρετικές τοιχογραφίες και περιλαμβάνεται στον κατάλογο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Από την περιοχή Αγ. Νικολάου ο περιπατητής μπορεί να ακολουθήσει το δρόμο Πεδουλά - Κακοπετριάς για περίπου 3km και να τερματίσει στην Κακοπετριά. Βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους.

🌿 ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Αρκολασмарίν (*Ptilostemon chamaepeuce* var. *cyprus*), Λατζιά (*Quercus alnifolia*), Κλάματα της Παναγίας (*Arabis purpurea*), Μανουθκιά (*Pteroccephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*), Θυμάρι (*Thymus integer*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

🐾 ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Θηλαστικά: Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

🐛 ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Κίσσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

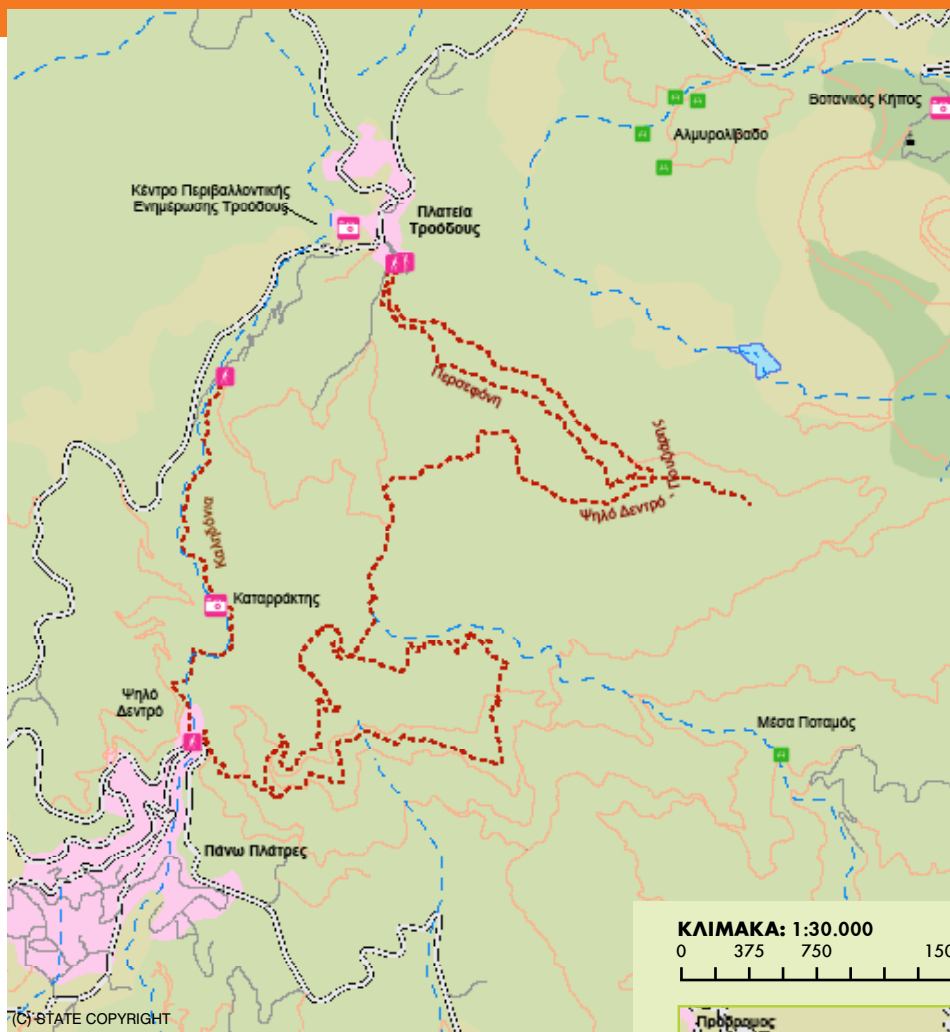
🐍 ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κουρκουτάς, Μαύρο Φίδι, Σαπίτης

ΔΑΣΟΣ ΤΡΟΔΟΥΣ - ΕΠΑΡΧΙΕΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Το Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους είναι περιοχή Natura 2000.

Υπόμνημα

Εκδρομικός Χώρος

Εκκλησία

Περιοχή Ενδιαφέροντος

Αρχαιολογικός Χώρος

Αφετηρία Μονοπατιού

Μονοπάτι

Χωματόδρομος

Ασφαλτόδρομος

Κύριος Ασφαλτόδρομος

Ποταμός

Κατοικημένη Περιοχή

Θαμνώνας

Δάσος

Υδατοφράκτης

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

ΚΑΛΗΔΟΝΙΑ

(ΓΡΑΜΜΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	488177 / 3863588
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	487989 / 3861494
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1571m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1571m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	1238m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ: (α) Σημείο 350m από τον κύριο δρόμο Πλατείας Τροόδους - Πλατρών, σε απόσταση 3km από την Πλατεία. Η πρόσβαση στην αφετηρία αυτή γίνεται επίσης διά μέσου του τμήματος του παλαιού δρόμου Τροόδους - Πλατρών, μετά τη θερινή Προεδρική κατοικία.

(β) Τοποθεσία Ψηλόδεντρο πάνω από τις Πάνω Πλάτρες.

ΜΗΚΟΣ: 3km

ΧΡΟΝΟΣ: 1,5 ώρα

ΒΑΘΜΟΣ

ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ: 3

ΣΗΜΕΙΑ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Από την αφετηρία (α) μέχρι τον καταρράκτη, το μονοπάτι περνά από πυκνό δάσος και ακολουθεί πορεία κατά μήκος του Κρύου Ποταμού που έχει μόνιμα τρεχούμενο νερό. Περνά από τον Καταρράκτη των Καληδονιών και καταλήγει στο Ψηλόδεντρο στις Πάνω Πλάτρες. Βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους. Από την αφετηρία(α) μέχρι τον καταρράκτη των Καληδονιών αποτελεί μέρος του μονοπατιού Ε4. Στη πλατεία Τροόδους βρίσκεται το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Τροόδους.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Χαχομηλιά (*Salvia willeana*), Δάκρυα της Παναγίας (*Arabis purpurea*), Ρασιά (*Genista fasselata* subsp. *crudelis*), Ποταμοϊτανός (*Mentha longifolia* subsp. *cyprica*), Ευφορβία (*Euphorbia veneris*), Λατζιά (*Quercus alnifolia*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Κίσσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κυπριακό Φίδι (Ενδημικό)

ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ

(ΓΡΑΜΜΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	489149 / 3864227
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	491183 / 3862858
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1733m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1733m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	1654m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	150m νότια της Πλατείας Τροόδους προς τον Αστυνομικό Σταθμό.
ΜΗΚΟΣ:	3km
ΧΡΟΝΟΣ:	1 ώρα
ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	1

👁️ ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Πλούσια βλάστηση, όπου ο περιπατητής περνά από πυκνό δάσος Μαύρης Πεύκης κατά τα πρώτα 2km και εξαιρετική θέα από το τέρμα στην τοποθεσία Μακριά Κοντάρκα. Βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους. Στη πλατεία Τροόδους βρίσκεται το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Τροόδους. Είναι μέρος του Ευρωπαϊκού μονοπατιού E4. Σε απόσταση 2km από την πλατεία Τροόδους προς Καρβούνα βρίσκεται ο εκδρομικός χώρος του Κάμπου του Λιβαδιού και σε απόσταση 2,5km βρίσκονται οι εκδρομικοί χώροι Αρμυρολιβαδο και Λιβάδι του Πασιά.

🌿 ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Λατζιά (*Quercus alnifolia*), Σκουτελλάρια (*Scutellaria cypria* subsp. *cypria*), Νεπέτα (*Nepeta troodi*), Τεύκριον (*Teucrium cyprium* subsp. *cyprium*), Μαννουθική (*Pterocephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*), Χαχομηλιά (*Salvia willeana*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

🐐 ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

🐍 ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Κίσσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

🐍 ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κυπριακό Φίδι (Ενδημικό)

ΨΗΛΟΔΕΝΤΡΟ - ΠΟΥΖΙΑΡΗΣ

(ΚΥΚΛΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	488045 / 3861513
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	489206 / 3864248
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1178m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1718m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	1178m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	Σημείο σύνδεσης του δασικού δρόμου Πλατρών- Μέσα Ποταμού με τον τουριστικό δρόμο Μονιάτη - Πλατρών - Τροόδους, κοντά στο Ψηλόδεντρο.
ΜΗΚΟΣ:	9km
ΧΡΟΝΟΣ:	3 - 4 ώρες
ΒΑΘΜΟΣ	3
ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	Το μονοπάτι είναι εξαιρετικά δύσκολο λόγω ανηφορικής/κατηφορικής διαδρομής.

**ΣΗΜΕΙΑ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:**

Ακολουθεί διαδρομή μέσα από πυκνές συστάδες Τραχειάς Πεύκης (*Pinus brutia*) κατά το πρώτο χιλιόμετρο, ενώ κατά το τρίτο χιλιόμετρο στα πιο ψηλά σημεία διασχιζει πυκνό και εντυπωσιακό δάσος Μαύρης Πεύκης (*Pinus nigra* subsp. *pallasiana*). Σε σημεία προσφέρει πανοραμική θέα. Βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Λατζιά (*Quercus alnifolia*), Κλάματα της Παναγίας (*Arabis purpurea*), Μαννουθκιά (*Pteroccephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*), Σκουτελλαρία η κυπρία (*Scutellaria cypria* subsp. *cypria*), Χαχομηλιά (*Salvia willeana*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Κίσσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κυπριακό Φίδι (Ενδημικό), Κουρκουτάς

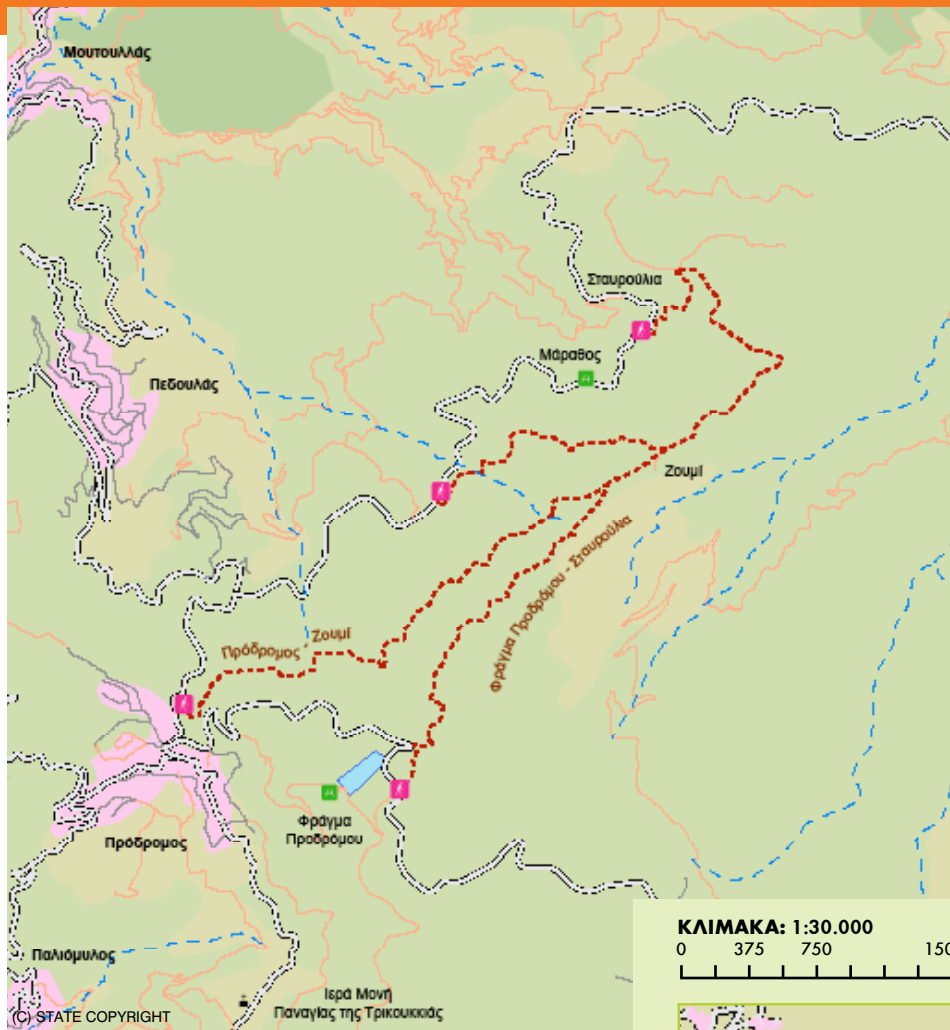

ΔΑΣΟΣ ΤΡΟΔΟΥΣ - ΕΠΑΡΧΙΕΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Το Εθνικό Δασικό Πάρκο Τρόδους είναι περιοχή Natura 2000.

ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:30.000

0 375 750 1500m

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

ΚΥΠΡΟΣ 2013

Υπόμνημα

 Εκδρομικός Χώρος

 Εκκλησία

 Περιοχή Ενδιαφέροντος

 Αρχαιολογικός Χώρος

 Αφετηρία Μονοπατιού

 Μονοπάτι

 Χωματόδρομος

 Ασφαλτόδρομος

 Κύριος Ασφαλτόδρομος

 Ποταμός

 Κατοικημένη Περιοχή

 Θαμνώνας

 Δάσος

 Υδατοφράκτης

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ - ΖΟΥΜΙ

(ΓΡΑΜΜΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	484816 / 3867753
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	486289 / 3868974
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1499m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1475m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	1314m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	Παιδική χαρά στην κοινότητα Προδρόμου
ΜΗΚΟΣ:	3,5km
ΧΡΟΝΟΣ:	1 - 1,5 ώρα
ΒΑΘΜΟΣ	2
ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	

ΣΗΜΕΙΑ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Το μονοπάτι περνά μέσα από συστάδες Μαύρης Πεύκης (*Pinus nigra* subsp. *pallasiana*), από διάφορα σημεία του μονοπατιού προσφέρεται πανοραμική θέα προς την κοιλάδα Μαραθάσας, τον Κόλπο της Μόρφου, το Μοναστήρι του Κύκκου, τον Τρίπυλο και το Βουνί Παναγιάς. Στην τοποθεσία Ζουμί το μονοπάτι ενώνεται με το μονοπάτι Φράγμα Προδρόμου - Σταυρούλια. Το μονοπάτι μπορεί να γίνει και κυκλικό αν ο περιπατητής χρησιμοποιήσει το δρόμο Προδρόμου - Τροόδους με επιπλέον απόσταση 2,7km. Βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους.

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Μαννουθικά (*Pterocephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*), Χαχομηλιά (*Salvia willeana*), Τεύκριον (*Teucrium cyprium* subsp. *cyprium*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Κίτσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλφούρτα (Ενδημικό)

ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Σαπίτης

ΦΡΑΓΜΑ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ- ΣΤΑΥΡΟΥΛΙΑ

(ΓΡΑΜΜΙΚΟ)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	486053 / 3867270
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	387434 / 3869887
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	1592m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ	1592m
ΥΨΟΜΕΤΡΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	1262m

ΑΦΕΤΗΡΙΑ:	Στον κύριο δρόμο Πλατείας Τροόδους - Προδρόμου λίγο πιο πάνω από το Φράγμα Προδρόμου, 8km από την Πλατεία Τροόδους και 3km από τον Πρόδρομο. Για το τέρμα, υπάρχει επιλογή δύο διαδρομών που καταλήγουν σε διαφορετικά σημεία στο δρόμο Προδρόμου - Αγίου Νικολάου.
ΜΗΚΟΣ:	Πρώτη διαδρομή 4,5km. Δεύτερη διαδρομή 5,5km.
ΧΡΟΝΟΣ:	1,5 - 2 ώρες
ΒΑΘΜΟΣ	3
ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ:	Πολύ απότομη κατηφορική διαδρομή.

👁 ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Εξαιρετική θέα προς τον Κόλπο Μόρφου και την Οροσειρά Τροόδους. Το μονοπάτι περνά από εξαιρετικά πυκνό δάσος Μαύρης Πεύκης. Πανοραμική θέα στα ανατολικά προς τις εγκαταλεημένες γαλαρίες των ορυχείων χρωμίου. Βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους. Δυτικά του Φράγματος υπάρχει ο εκδρομικός χώρος «Φράγμα Προδρόμου». Στον δρόμο Προδρόμου – Κακοπετριάς, στα ενδιάμεσα των δύο τερματισμών του μονοπατιού υπάρχει ο εκδρομικός χώρος «Μάραθος».

🌿 ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΦΥΤΑ:

Νεπέτα (*Nepeta troodi*), Τεύκριον (*Teucrium cyprium subsp. cyprium*), Άλυσσο (*Alyssum troodi*).

ΠΑΝΙΔΑ:

Τα κυριότερα είδη πανίδας που υπάρχουν στην περιοχή είναι:

🐐 ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ:

Θηλαστικά: Αλεπού, Λαγός, Σκαντζόχοιρος

🐦 ΠΟΥΛΙΑ:

Σπιζαετός, Κίτσα, Φάσσα, Πέρδικα, Τρυποράσις (Ενδημικό), Σκαλιφούρτα (Ενδημικό)

🐍 ΕΡΠΕΤΑ:

Φίνα, Κυπριακό Φίδι (Ενδημικό)

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- **Σε περίπτωση πυρκαγιάς μόνο καλέστε αμέσως** το 1407 (24 ώρες, χωρίς χρέωση).
- **Σε περίπτωση τραυματισμού καλέστε το** 112 (γενικός αριθμός εκτάκτου ανάγκης)
- **Επικοινωνία με την Αστυνομία**
1460
- **Κεντρικά Γραφεία Τμήματος Δασών**
τηλ: 22805510, 22805542
E-mail: director@fd.moa.gov.cy
- **Δασική Περιφέρεια Λευκωσίας, Λάρνακας και Αμμοχώστου**
τηλ: 22403704
E-mail: nicosiadviv@fd.moa.gov.cy
- **Δασική Περιφέρεια Πάφου**
τηλ: 26991840
E-mail: paphosdiv@fd.moa.gov.cy
- **Δασική Περιφέρεια Τροόδους**
τηλ: 22608512
E-mail: troodosdiv@fd.moa.gov.cy
- **Δασικός Σταθμός Πλατανιών**
τηλ: 22924219, 22922454
- **Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Τροόδους**
τηλ: 25420145
Ιστοσελίδα στα Ελληνικά:
http://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf/DMLcenters_gr/DMLcenters_gr?OpenDocument#1
- **Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αμιάντου - Βοτανικός Κήπος Τροόδους «Α.Γ. Λεβέντης»**
τηλ: 25550092
E-mail: troodosbg@fd.moa.gov.cy
- **Κατασκηνωτικοί χώροι:**
Ιστοσελίδα στα Ελληνικά:
http://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf/DMLcamp_gr/DMLcamp_gr?OpenDocument
- **Εκδρομικοί χώροι:**
Ιστοσελίδα στα Ελληνικά: http://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf/DMLpicnic_gr/DMLpicnic_gr?OpenDocument
- **Νοσοκομείο Κυπερούνας**
τηλ: 25532021
- **Νοσοκομείο Πλατών**
τηλ: 25422224
- **Κυπριακή Εταιρεία Αγροτουρισμού**
τηλ: 22340071
www.agrotourism.com.cy
E-mail: helpdesk@agrotourism.com.cy
- **Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Εθνικού Δασικού Πάρκου Αθαλάσσας**
τηλ: 22403704, 22805527
Ιστοσελίδα στα Ελληνικά:
http://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf/DMLcenters_gr/DMLcenters_gr?OpenDocument#2
- **Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Ορεινής Λάρνακας τηλ: 24322020**
<http://www.perivallontiko.anetel.com>
E-mail: perivallontiko@anetel.com
Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Επισκοπής Πάφου τηλ: 26642234
Email: epeicentre@cvtanet.com.cy
- **Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης Ιερά Μητρόπολις Λεμεσού**
τηλ: 25954954, 25864344, 99302425
Ιστοσελίδα στα Ελληνικά:
http://www.kykreee.org/istoselides/istoselides_greek/kikreee_to_kentro.html
- **Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης Ακρωτηρίου τηλ: 25826562**
Ιστοσελίδα στα Ελληνικά:
www.greek.akrotirienvironment.com

Δημόσιες Συγκοινωνίες

- **Οργανισμός Συγκοινωνιών Επαρχίας Λευκωσίας**
τηλ: 77777755
www.osel.com.cy
- **Εταιρεία Μεταφοράς Επιβατών Λεμεσού**
τηλ: 77778121
www.limassolbuses.com
- **Λεωφορεία Λάρνακας «Ζήννας»**
τηλ: 80007744
www.zinonasbuses.com
- **Οργανισμός Συγκοινωνιών Πάφου**
τηλ: 80005588
www.pafosbuses.com

Γραφεία ΚΟΤ Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού Κεντρική Υπηρεσία

Λεοφώρος Λεμεσού 19, Λευκωσία
Τ.Θ. 24535, CY 1390 Λευκωσία Κύπρος
Τηλ: 22 69 11 00, Φαξ: 22 33 16 44
E-mail: cytour@visitcyprus.com
Web-site: www.visitcyprus.com

Γραφεία Πληροφοριών

Λευκωσία

Αριστοκύπρου 11, Λαϊκή Γειτονιά
(ανατολικά της Πλατείας Ελευθερίας)
CY 1011 Λευκωσία
Τηλ: 22 67 42 64, Φαξ: 22 66 07 78

Λεμεσός

- Αγίου Αντρέου 142, CY 3036 Λεμεσός
Τηλ: 25 36 27 56, Φαξ: 25 74 65 96
- Γεωργίου Α' 22, CY 4047 Λεμεσός
Ποταμός της Γερμασόγειας
(ανατολική είσοδος για την παραλία Δασούδι)
Τηλ: 25 32 32 11, Φαξ: 25 31 34 51
- Λιμάνι Λεμεσού
P.O.Box 55605, CY 3781 Λεμεσός
(εξυπηρέτηση όλων των κρουαζιερόπλοιων)
Τηλ: 25 57 18 68, Φαξ: 25 56 03 43)

Λάρνακα

- Πλατεία Βασιλέως Παύλου, CY 6023 Λάρνακα
Τηλ: 24 65 43 22, Φαξ: 24 65 34 92
- Διεθνής Αερολιμένας Λάρνακας
CY 7130 Λάρνακα
Τηλ: 24 00 83 68, Φαξ: 24 00 83 69

Πάφος

- Αγοράς 8, CY 8010 Πάφος
Τηλ: 26 93 28 41, Φαξ: 26 95 33 41
- Ποσειδώνος 63Α, CY 8042, Κάτω Πάφος
Τηλ: 26 93 05 21, Φαξ: 26 93 05 19
- Διεθνής Αερολιμένας Πάφου
Τηλ: 26 00 73 68 (εξυπηρέτηση για όλες τις πτήσεις) Φαξ: 26 00 73 69

Πόλης Χρυσοχούς

- Βασιλέως Στασίου Α' 2, CY 8820, Πόλης Χρυσοχούς
Τηλ: 26 32 24 68, Φαξ: 26 32 13 27

Αγία Νάπα

- Λεωφόρος Κρουού Νερού 12, CY 5330 Αγία Νάπα
Τηλ: 23 72 17 96, Φαξ: 23 72 45 07

Παραλίμνι - Πρωταράς

- Πρωταρά 14, CY 5296 Παραλίμνι
Τηλ: 23 83 28 65, Φαξ: 23 83 28 64

Πάνω Πλάτρες

- CY 4820 Πλάτρες
Τηλ: 25 42 13 16, Φαξ: 25 81 30 80

Κύπρος
στην καρδιά μας